

Til lovforslag nr. L 38. Betænkning afgivet af skatte- og afgiftsudvalget den 2. april 1982

Betænkning

over

Forslag til lov om beskatning af indkomst i forbindelse med kulbrinteindvinding i Danmark (kulbrinteskatteloven)

Udvalget har behandlet lovforslaget i en række møder og har herunder stillet spørgsmål, som skriftligt er besvaret af ministeren for skatter og afgifter og energiministeren. Endvidere har udvalget haft samråd med ministeren for skatter og afgifter og energiministeren.

Udvalget har modtaget mundtlige og/eller skriftlige henvendelser fra:

A. P. Møller,
BP Olie-Kompagniet A/S,
Chevron Petroleum Company of Denmark,
Danmarks Rederiforening,
Dansk Esso A/S,
J. Lauritzen Holding A/S,
Mobil Exploration Greenland,
Shell Olie- og Gasudvinding Danmark B. V. (Holland) og
Sovereign Oil & Gas Ltd., London.

Besvarelser af udvalgets spørgsmål, henvendelser samt ministerens kommentarer til disse vil efterfølgende blive optrykt i et særligt bilagshæfte. Enkelte bilag er dog optaget i nærværende betænkning. Der er af ministeren for skatter og afgifter og af nogle mindretal stillet nedenstående ændringsforslag, hvorom henvises til de ledsagende bemærkninger.

I udvalgets behandling af lovforslaget har man særlig undersøgt spørgsmålet, om den samlede statslige andel (kulbrinteskatt, selskabsskat og produktionsafgift) for såkaldte marginale felter bliver for høj, således at disse felter ikke udnyttes kommercielt, til trods for at samfundsmæssige hensyn kunne tale herfor. For sådanne felter vil der i langt de

fleste tilfælde ikke blive pålignet kulbrinteskatt på grund af det særlige kulbrintefradrag. Problemet bør derfor i givet fald løses ved, at produktionsafgifter i de kommende koncessionsbetingelser udformes på en sådan måde, at der kan tages hensyn til eventuelle modstridende kommercielle og samfundsmæssige interesser i forbindelse med indvinding af kulbrinter fra »marginale« felter.

Regeringen har i denne forbindelse over for udvalget oplyst, at der for tiden pågår et omfattende udvalgsarbejde i energiministeriet vedrørende betingelser for de kommende modeltilladelser, herunder også spørgsmålet om udformningen af produktionsafgift. I disse overvejelser, som skal ses i sammenhæng med øvrige økonomiske vilkår i forbindelse med koncessionerne, indgår forskellige modeller for lempelse af produktionsafgift for mindre felter, herunder muligheden for at dispensere for betalingen af produktionsafgift eller at lade produktionsafgiften udmåle efter en såkaldt glideskala afhængig af produktionens størrelse.

Regeringen har endvidere over for udvalget oplyst, at gennemførelsen af lovforslaget kræver tilførsel af personalemæssige ressourcer i både statsskattedirektoratet og skattedepartementet. Regeringen har således oplyst, at der umiddelbart efter lovens ikrafttræden skønnes at være behov for 23-24 stillinger i statsskattedirektoratet og 6 stillinger i skattedepartementet. Man har ikke nøjere specificeret den lønmæssige indplacering af disse stillinger.

Det må påregnes, at skatteadministrationen i vidt omfang skal løse de lignings-, kontrol- og revisionsmæssige opgaver dels i sam-

arbejde med andre myndigheder – herunder udenlandske – dels ved forhandling med de skattepligtige, der er omfattet af loven. Det vil ofte dreje sig om multinationale selskaber, der vil søge den højest mulige kvalificerede skatte- og regnskabsmæssige bistand både her og i udlandet. I lyset af lovforslagets økonomiske konsekvenser både for selskaberne og staten finder regeringen, at den lønmæssige indplacering af både de menige medarbejdere og ledelsen i den administration, der skal opbygges i statsskattedirektoratet og skattedepartementet, sker på et så højt niveau, at lovforslagets intentioner kan gennemføres med den fornødne vægt og sikkerhed.

Som nævnt i bemærkningerne til lovforslaget ønsker regeringen at overveje og analysere mulige løsninger, før endelig stilling tages til, hvorledes der skal forholdes skattemæssigt med hensyn til demonteringsomkostninger, der afholdes i forbindelse med ophør af produktion fra et felt. Det er under alle omstændigheder regeringens hensigt at sikre fradrag ved indkomstopgørelsen for sådanne afviklingsomkostninger, og regeringen ønsker derfor alene at overveje *formen og tidspunktet* for de nævnte fradrag.

Som det også er anført i bemærkningerne til lovforslaget, er spørgsmålet om fradrag for afviklingsomkostninger ligeledes genstand for nøje overvejelser både i Norge og Storbritannien, idet spørgsmålet ikke endnu har fundet en tilfredsstillende løsning i de to landes skattelovgivning. I Norge har et særligt udvalg behandlet spørgsmålet. Udvalget har i sin betænkning undersøgt følgende mulige løsninger:

- 1) der kan hensættes skattefrit til en fond med henblik på afholdelse af udgifterne (en slags øremærket investeringsfond),
- 2) udgifterne fradrages ved afholdelse i indkomst fra andre felter,
- 3) der gives adgang til tilbageføring af underskud ved feltets lukning,
- 4) der gives tilskud fra staten ved feltets lukning med en procent af afviklingsomkostningerne svarende til den gennemsnitlige skat, der er betalt i feltets levetid.

Bl.a. på baggrund af disse undersøgelser vil regeringen i den kommende tid overveje, på hvilken måde fradrag for afviklingsomkostninger skal ske. Regeringen forventer,

at en afklaring heraf vil være til stede i forbindelse med forhandlingerne om dobbeltbeskatningsaftalerne, og et forslag til en lovgivning på området vil derfor blive fremsat i næste folketingssamling.

Fra Danmarks Rederiforenings side er det blevet kritiseret, at lovforslaget indeholder regler om udvidelse af den subjektive skattepligt, jfr. lovforslagets §§ 3 og 21, idet man i rederikredse er bekymret for virkningen heraf for danske offshore-aktiviteter og rederiinteresser i udlandet. Som det fremgår af lovforslagets bemærkninger, vil skattepligtsudvidelsen ikke umiddelbart kunne håndhæves over for lande, som Danmark har dobbeltbeskatningsaftale med. Regeringen har over for udvalget givet udtryk for, at man fra dansk side sigter mod en genforhandling af dobbeltbeskatningsaftalerne med de lande, som er eller kan tænkes involveret i offshore-aktiviteter på dansk område, dvs. visse europæiske lande samt USA og Canada. Sigtet med genforhandlingen af disse aftaler er dels at opnå credit i de pågældende lande over for skatter i henhold til lovforslaget, dels at kunne gennemføre skattepligtsudvidelsen.

Regeringen har oplyst, at det såkaldte flagstatsprincip, som efter OECD-modeloverenskomstens artikel 8 er gældende for skibs- og luftfart i international trafik, under de nævnte genforhandlinger vil blive søgt udvidet til også at gælde for supply-transporter til offshore-virksomhed i indenrigstrafik, på samme måde som det er sket i de engelske og norske aftaler på dette område. Regeringen har ligeledes givet udtryk for, at Danmark i forbindelse med kommende dobbeltbeskatningsforhandlinger som hidtil vil søge at opnå beskatning efter OECD-modeloverenskomstens regler om fast driftssted, således at bygnings- og konstruktionsarbejder, herunder efterforskning med mobile borerigge, først vil få fast driftssted i værtslandet efter et vist antal måneders varighed (i OECD-modellen 12 måneder). Regeringen har i denne forbindelse understreget, at beskatningsaftalerne er bilaterale aftaler, som fra aftale til aftale indgås under nøje overvejelse af, hvilke interesser man fra dansk side finder bør varetages over for det enkelte land. Dette gælder også vurderingen af, om der i den enkelte aftale skal søges gjort undtagelser fra ovennævnte 12 måneders regel af hensyn til, at kunne gennemføre lovforslagets ordning

om udvidelsen af den subjektive skattepligt over for det pågældende land. Hvad særligt angår genforhandlingen af dobbeltbeskatningsaftalerne med de ovennævnte lande med henblik på beskatning af offshore på dansk område, tager lovforslagets ordning sigte på den udvikling, som internationalt er i gang inden for offshore, herunder Storbritanniens og Norges ønsker om videst mulig beskatningsret til offshore-aktiviteterne. Regeringen har i denne forbindelse oplyst, at der ikke på grundlag af udviklingen inden for offshore-området kan spores nogen tendens til opgivelse af flagstatsprincippet ved beskatning af international skibsfart i almindelighed.

På denne baggrund indstiller et *flertal* (socialdemokratiets, socialistisk folkepartis og det radikale venstres medlemmer af udvalget) lovforslaget til *vedtagelse*.

Et *flertal inden for flertallet* (socialdemokratiets medlemmer af udvalget) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med de af ministeren for skatter og afgifter stillede ændringsforslag.

Et *mindretal inden for flertallet* (socialistisk folkepartis medlemmer af udvalget) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med de af mindretallet stillede ændringsforslag samt de af ministeren for skatter og afgifter stillede ændringsforslag undtagen nr. 51.

Mindretallet finder, at lovforslaget såvel i sine principper som i den konkrete udformning opfylder de fleste af de krav, der må stilles til en moderne kulbrinteskattelov. Der er dog en række mangler, og mindretallet har derfor stillet en række ændringsforslag for at afhjælpe disse. Men selv med vedtagelse af disse ændringsforslag kan det ikke siges at være sikret, at der fås en rimelig skattebetaling af indtægterne ved kulbrinteindvinding fra den danske undergrund.

Mindretallet har gennem to ændringsforslag (nr. 10 og nr. 12) foreslået, at borerigge afskrives som skibe, samt at produktionsanlæg, platforme og lignende afskrives efter et særligt afsnit i afskrivningsloven. Herved opnås, at det midlertidige investeringsfradrag ikke gælder for kulbrinteindvinding, samt at fremtidige ændringer af afskrivningsregler for almindelige erhvervsaktiviteter, f.eks. in-

deksering af afskrivningsgrundlaget, ikke får indvirkning på aktiviteter, der drejer sig om kulbrinteindvinding. Dette må siges at være hensigtsmæssigt, da disse aktiviteter adskiller sig grundlæggende fra øvrige erhvervsaktiviteter.

Desuden har mindretallet stillet et ændringsforslag, som sikrer, at ring-fence ikke kan gennemhulles ved anvendelse af henlæggelse til investeringsfonds. Ændringsforslaget (nr. 14) sikrer, at henlæggelser kun kan frigives til forlods afskrivning på den side af ring-fence, hvor anlæggelsen er foretaget. Endelig sikrer et ændringsforslag (nr. 15), at underskud ikke kan føres ud af ring-fence.

I bemærkningerne til de enkelte ændringsforslag er nøjere gennemgået, hvorledes der uden de nævnte ændringsforslag er mulighed for at gennemhulle ring-fence.

Selv om de foreslåede ændringsforslag vedtages, vil der stadig være mulighed for at føre overskuddet bort fra de enkelte felter og ud af ring-fence. Dette kan ske, fordi der ikke er fastsat en begrænsning af rentefradragsretten eller fastsat normpriser for serviceydelser, men kun for olie og gas. Mindretallet lægger stor vægt på den tilkendegivelse, som regeringen har givet i lovforslagets almindelige bemærkninger, Kapitel B: Lovforslagets hovedpunkter, hovedafsnit c, punkt 5. Mindretallet finder, at det vil være nødvendigt at foretage ændringer på disse områder, men kan acceptere, at dette må ske på et senere tidspunkt.

Det har hele tiden været mindretallets opfattelse, at beskatningen af kulbrinteindvinding fra den danske undergrund skulle give en statsandel af samme størrelse som beskatningen i den norske del og den engelske del af Nordsøen. For at opnå dette er det nødvendigt at hæve kulbrinteskatteprocenten fra 70 pct. til 75 pct. som foreslået i ændringsforslag nr. 18.

I forbindelse med lovforslagets behandling i folketing og skatteudvalg har der været ført en offentlig debat om muligheden for at få ændret dobbeltbeskatningsaftaler, således at disse omfatter skatter på kulbrinteindvinding efter dette lovforslag. Mindretallet finder, at betydningen af ændringen af dobbeltbeskatningsaftalerne er tillagt alt for stor vægt, idet det er helt op til det enkelte selskab, som deltager i kulbrinteindvinding fra den danske undergrund, om man vil udsættes for dob-

beltbeskatning. Et selskab kan således vælge at oprette et datterselskab i Danmark i stedet for at anvende en filial, og herved opnås, at overskuddet ved kulbrinteindvinding ikke bliver beskattet i hjemlandet, dersom dette overskud investeres i Danmark eller i et andet land bortset fra hjemlandet. Evt. senere overskud fra disse nyinvesteringer kan derefter hjemtages af selskabet uden problemer.

Mindretallet kan ikke tilslutte sig ændringsforslag nr. 51 fra ministeren for skatter og afgifter. Dette skyldes, at mindretallet finder, at lovforslaget bør have virkning fra 1. januar 1982, idet hidtidige koncessionshavere allerede fra bemærkningerne til undergrundsloven, der blev vedtaget i foråret 1981, og gennem oplysninger fra ministeren for skatter og afgifter fra november 1981 har været bekendt med de principper og skatteprocenter, som kunne forventes. Den foreslåede rabat forekommer helt urimelig og ændrer alligevel ikke princippet om beskatning fra 1. januar 1982.

Et andet mindretal inden for flertallet (det radikale venstres medlem af udvalget) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med de af ministeren stillede ændringsforslag. Mindretallet havde gerne set, at modelkoncessionen havde foreligget inden lovforslagets færdiggørelse, ligesom det også havde været ønskeligt med en nærmere afklaring af spørgsmålet vedrørende renternes og afviklingsomkostningernes behandling.

Mindretallet frygter, at der – til trods for regeringens erklærede målsætning om i koncessionerne at opstille sådanne betingelser, at også de såkaldte marginale felter (felter med relativt høje investeringer) vil blive udnyttet – kan blive konflikter mellem samfundets energipolitiske interesse og koncessionshavernes ønske til den interne forrentning. Dette kan gøre det vanskeligt at få de marginale felter udnyttet. Dette bliver formentlig særlig problematisk, hvor der kun er tale om et enkelt feltfund, eller hvis der f.eks. forekommer gas, der skal reinjiceres. Mindretallet anerkender, at disse felter næppe vil blive berørt af denne lov, men finder dog, at disse synspunkter hører hjemme her, bl.a. fordi der her introduceres en felt til felt-beskatning.

Mindretallet skal også påpege, at der efter mindretallets opfattelse med de foreslåede

kulbrinteafdragsprincipper kan være risiko for overinvestering.

Endvidere finder mindretallet, at man burde overveje at indekser de aktiverede efterforskningsudgifter. I lovforslaget, som det er nu, kan man aktivere efterforskningsudgifterne og få et kulbrinteafdrag. Dette vil formentlig være mere fordelagtigt end »indekseret efterforskning« ved hurtig konstatering og udnyttelse af et felt og mindre fordelagtigt for det felt, der alt i alt tager længere tid at finde og opbygge.

Mindretallet skal derfor opfordre ministeren som led i den almindelige opfølgning af lovforslaget og med særligt henblik på beskatningen af marginale felter til nærmere at overveje en indeksering af aktiverede efterforskningsudgifter i stedet for ydelse af kulbrinteafdrag. Dette kan også have betydning, hvis man af overordnede samfundshensyn ønsker at regulere produktionen, jfr. undergrundslovens §§ 13–15.

Et *mindretal* (det konservative folkeparti, venstres, centrum-demokraternes og kristeligt folkepartis medlemmer af udvalget) er enig i, at en kulbrintebeskatning indføres, men vender sig imod ring-fence-princippet og beskatning felt for felt og finder retten til kulbrinteafdrag for snævert udformet i lovforslaget, ligesom lovforslagets overgangsregler ikke giver nuværende koncessionshavere ligestilling med fremtidige koncessionshavere.

Mindretallet har derfor stillet de under nr. 16, 17, 19, 23, 24, 31, 33, 44, 45, 47 og 50 anførte ændringsforslag, hvortil der er gjort særlige bemærkninger. I øvrigt udtaler mindretallet, at det findes afgørende betænkeligt at indføre sokkelstatsprincippet fremfor det gældende flagstatsprincip og derved indføre subjektiv skattepligt for alle, der på en eller anden måde er tilknyttet kulbrinteindvinding i Danmark, og i områder, der efter aftale med anden stat undergives dansk højhedsområde. En sådan fremgangsmåde vil kunne komme til at diskriminere dansk skibsfart m.v. i det fremmede.

Derfor har mindretallet ment, at kapitel 1 og § 21 i lovforslaget burde væsentligt omformes, men har ikke vundet gehør herfor.

Det findes klart utilfredsstillende, at dobbeltbeskatningsforholdene ikke straks kan bringes i orden, således at der i udlandet opnås credit for skatter, der omfattes af lovfor-

slaget. Derfor bør der være dispensationsbestemmelser.

Normprissystemet er ikke påkrævet, og efterfølgende ansættelse af priser til brug for beskatning kan være belastende.

Der mangler i lovforslaget bestemmelser om ret til henlæggelser til afviklingsomkostninger, som bliver af betydeligt omfang på et tidspunkt, hvor der efter lovforslagets bestemmelser ikke længere er indkomst, der kan rumme afviklingsudgifterne.

Kulbrintebeskatningen bør i øvrigt ikke på nogen måde have tilbagevirkende kraft.

Mindretallet vil nærmere redegøre for sin stilling til lovforslaget ved 2. behandling.

Et *andet mindretal* (fremskridtspartiets medlem af udvalget) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med de af mindretallet stillede og støttede ændringsforslag.

Med den truende statsbankerot, med de jættestore avancer, der ad åre kan blive tale om, og med de meget komplicerede og dårligt oplyste skatteproblemer er det hensigtsmæssigt hurtigst muligt at begynde at eksperimentere med en kulbrinteskate for at vinde erfaringer. Da det ikke entydigt kan vides, om det er i dansk interesse at fremskynde eller forsinke optagningen af olien fra Nordseens bund, sker der ingen ulykke ved at vedtage skatteregler, som kommer til at virke tilskyndende (»for milde«) eller forskrækkende (»for skrappe«) på olieselskaberne sammenlignet med de andre investeringsmuligheder, som disse har for øje ud over den hele vidtstrakte jordklode. Under alle omstændigheder er det totalt urealistisk, hvis olieselskaberne vil basere deres dispositioner på, at denne del af den danske skattelovgivning – modsat det almindelige på danske skatteområder – kommer til at stå klippefast i de langperioder, som olieinvesteringsaktiviteten strækker sig over. Skattereglernes udvikling vil være yderligere et hasardelement i den lange række af hasardelementer, der gennemsyrrer denne særlige erhvervsgren (geologiske forhold, udviklinger i pris, teknik, rente, krigsudbrud osv. osv.).

Når staten får andel i de private avancer i form af den foreslåede skat, vil det forhåbentlig virke i retning af at dæmpe rovgrikskeden hos de folketingsmedlemmer, der er på nippet til at sikre flertal for, at staten selv begynder at drive virksomhed på

området. For det ville givetvis kunne udvikle sig til en national katastrofe. Det er utvivlsomt, at private virksomheder leverer den billigst mulige energi ud fra de muligheder, den frie markedsøkonomi giver, og staten er totalt uegnet til at producere eller handle med olie.

Det svingende forbrug af de forskellige energiråstoffer og befolkningens reaktion imod de høje energipriser ved øgede isoleeringsarbejder og andre besparelser på energiforbruget har vist, at det er så vanskeligt at bedømme, hvor der kan tjenes penge, og hvor der tabes penge i energisektoren, at det stive apparat, som staten nødvendigvis må betjene sig af, er aldeles ubrugeligt på energiforsyningsområdet.

Vi skal nødig igen opleve sorte dage som den 30. maj 1979, da venstres minister Arne Christiansen fik skaffet sig flertal for det statslige naturgasprojekt, som er kuldsejlet, før det overhovedet er kommet i gang.

Det er blot et af de mange eksempler på, at befolkningen kommer til at tabe, når folketingsflertal blander statsvirksomhed ind i energiforsyningen.

Det virker også absurd, at energiministeren påtænker at drive et olieraffineri, når de store olieselskaber nedlægger raffinaderier på grund af overkapacitet.

Der er heller ingen tvivl om, at statens ønsker om at få en gratis andel af olieselskabers olieindvinding ikke bliver gratis for den danske forbruger. Det er barokt, at den statsledelse, som har disponeret så elendigt, at bankerotten nu hænger lige over statens hoved, bruger tiden til at kæmpe for oliejagtsdrømme, som uundgåeligt ville blive nye milliardbeter for skatteyderne.

Ligeledes er det oplagt, at energiministrens indflydelse på arbejdsprogrammer for olieoptagningen ej heller bliver gratis for den danske skatteyder.

Alle erfaringer – danske som udenlandske – tilsiger entydigt, at staten skal holde sig væk fra at indlade sig på produktion og/eller handel med energi. Og kan vedtagelsen af en kulbrinteskate medvirke hertil, er vi i den heldige situation, at skattepolitikken kan lempes hurtigt og smertefrit, hvis det viser sig, at den er for skræmmende for olieselskaberne, der jo helt frivilligt kan sige ja eller nej til at gå ind i oliejagten i Danmark. Forholdet ligger anderledes for D.U.C., der i 1962 påtog sig

hvervet med berettigede forventninger om ikke at skulle udsættes for en skat som den nu foreslåede. I det som bilag til nærværende betænkning optrykte brev af 11. marts 1982 fremhæver A. P. Møller, at rederiet aldrig ville være gået ind i opgaven, hvis en lovgivning som den nu foreslåede havde været gældende. Efter en indgående saglig argumentation slutter brevet:

»Bevillingshaverne ønsker afsluttende at understrege, at gennemførelse af en lovgivning som foreslået er imod forudsætningerne for deres virke og på afgørende punkter direkte i strid med deres koncessionsmæssige rettigheder og den forståelse, der har været. Det ville også være i strid med enhver rimelig hensyntagen til den betydelige byrde og risiko, bevillingshaverne og deres partnere igennem årene har påtaget sig.«

Da D.U.C. imidlertid den 19. maj 1981 undlod at fastholde, at en aftale med staten skulle overholdes, er hensynet til D.U.C. ikke så tungtvejende, som det var før maj 1981. Når D.U.C. ikke ville stå fast, må konsortiet tage skade for hjemgæld ved ad den hårde vej at erfare, at når man træffer aftaler med socialisterne, har man blotlagt sig, som Czechoslovakiet blev blotlagt ved Münchenforliget i 1938 om afståelse af Sudeterlandet. Så sent som den 26. februar 1982 (forhandlingerne, spalte 2870 f) har et knusende folketingsflertal omkring SKV-aksen totalt afvist så meget som at ville forhandle spørgsmålet om skattemæssige særregler for A. P. Møller.

Der er derfor intet andet at gøre i det nuværende folketing til imødekomme af A. P. Møllers indvendinger end at fastslå, at D.U.C.s eksempel kan tjene til skræk og advarsel for de firmaer, der overvejer at søge koncession i den danske Nordsø. De må tage med i deres kalkulationer, at beskatningen kan komme til at give statskassen langt større indkomster end, hvad der tilfalder de firmaer, der har løbet den økonomiske risiko. De skal ikke regne med, at den danske stat kan og vil indføre negativ indkomstskat for dem, hvis det går galt. D.U.C. for sit vedkommende kan blot notere bekræftelsen på den historiske erfaring, at som marts 1939 fulgte september 1938, følger april 1982 efter maj 1981. Men der kom også en maj 1945, og det er det eneste, som i disse ulvetider kan give det danske folk et håb.

Men naturligvis bør D.U.C. have rimelige overgangsregler. Fremskridtspartiet vil derfor stemme for ændringsforslag nr. 44, 45, 47 og 50. Når partiet ikke er medforslagsstiller til dem, skyldes det alene, at de forudsætter, at loven træder i kraft i 1982, mens fremskridtspartiet – jævnfør ændringsforslag nr. 39 – ikke ønsker loven ikraftsat før 1. januar 1983.

Disse gigantprojekter og investeringer kan kun løses af meget store virksomheder, der kan tåle milliardtab på dårlige felter. Derfor er sammenligningen med andre erhversgrene uden praktisk betydning og forrentning af den investerede kapital uden mening, fordi det ikke er den almindelige erhvervsdrivende såsom smeden og bageren, der kan deltage i olieeftersøgningen. Disse faktorer taler i retning af, at man ikke her behøver at være helt så overforsigtig som ellers med hensyn til, hvilke fremtidige udgreb over for andre befolkningsgrupper udviklingen kan føre med sig, når man først har givet det første ja til at introducere en særskat.

Olieeftersøgningen kan kun udføres af eksperter, der også arbejder andre steder i verden. Det er derfor kun et spørgsmål, om vor skattelovgivning og bedømmelsen af fremtidens politiske strømninger i Danmark giver disse eksperter troen på, at de kan indtjene det samme ved at drive olieagt i Danmark, som de kan tjene andre steder i verden. Mens fremskridtspartiet altså ud fra den anførte argumentation vil støtte selve skattens vedtagelse, går fremskridtspartiet af al magt imod, at skatteministeren skal opnå noget flertal til med loven som påskud at forøge skattevæsenets i forvejen alt for store personale. Allerede med gældende lovgivning er der rigeligt med personalereserver i skatteministeriet, statsskattedirektoratet og de andre skatteforvaltninger. Men finder skatteministeren, at de mange ansatte ikke kan klare de foreliggende opgaver, er vejen frem under ingen omstændigheder at øge statsunderskuddet ved at skulle have endnu flere til guld papirarbejde. Landets vigtigste reserve – arbejdskraften – skal ikke i stigende – men derimod i stærkt faldende – omfang bruges til sligt, men i stedet overføres til at producere de varer, hvormed vi alene kan tilbagebetale den kæmpegæld, som det elendige styre har påpraktet landet udenlands som indenlands.

Fremskridtspartiet er meget betænkelig ved, at skatteministeren på den ene side har gennemtrumfet, at folketinget skal stemme om en lov, der er ufuldstændig ved ikke at tage stilling til det vigtige spørgsmål om afviklingsomkostninger, og på den anden medtager regler som lovforslagets §§ 3 og 21, hvis nærmere indhold ingen kan ane noget om, før de forestående forhandlinger med en række fremmede lande er ført til ende.

Hvad det første spørgsmål angår, søger fremskridtspartiet klarhed gennem sit nedestående ændringsforslag til § 20. Forkastes det, er der intet andet bolværk tilbage end ministerens foranstående udtalelse, der på fremskridtspartiets foranledning er kommet på tryk.

Med hensyn til §§ 3 og 21 har fremskridtspartiet – om end under stor tvivl – bøjet sig for ministerens ønske om at få paragrafferne med i loven, fordi han hævder, at det vil styrke hans position ved de kommende forhandlinger med fremmede magter.

Ændringsforslag

Af *ministeren for skatter og afgifter*, tiltrådt af *udvalget*:

Til § 1

1) I *stk. 1* ændres »når indkomsten hidrører fra sådan virksomhed,« til: »når indtægterne er erhvervet ved sådan virksomhed eller arbejde udført,«.

Til § 4

2) I *stk. 1, nr. 3*, indsættes før »efterforskning«: »forundersøgelse,«.

3) I *stk. 6* ændres »i« til: »for«, og før »efterforskningen« indsættes: »forundersøgelsen og«.

Til § 6

Af et *mindretal* (Glistrup (FP)):

4) I *stk. 1, 1. pkt.*, udgår », der udpeges af energiministeren«.

5) I *stk. 1, 3. pkt.*, udgår »efter indstilling fra«, og i stedet indsættes: »af«.

Af *ministeren for skatter og afgifter*, tiltrådt af et *flertal* (udvalget med undtagelse af Glistrup (FP)):

6) I *stk. 1* erstattes 4. *punktum* af:

»I nævnet skal være repræsenteret juridisk, økonomisk, regnskabsmæssig og teknisk sagskundskab. Mindst to af medlemmerne skal endvidere have særligt kendskab til handel med kulbrinter.«

Af *mindretallet under nr. 4*:

7) I *stk. 1* indsættes efter 4. pkt. som nye punktnummer: »Disse medlemmer udpeges af koncessionsindehaverne i fællesskab, mens de to sidste medlemmer udpeges af energiministeren. Unnlader nogen af disse at udpege medlemmer, udpeges de manglende medlemmer af præsidenten for højesteret.«

Til § 7

Af *ministeren for skatter og afgifter*, tiltrådt af *udvalget*:

8) I *stk. 1, 1. punktum*, indsættes før »efterforskning«: »forundersøgelse og«.

9) I *stk. 3* indsættes før »efterforskningsvirksomhed«: »forundersøgelser- og«.

Af et *mindretal* (Kalnæs (SF) og Rahbæk Møller (SF)):

10) *Stk. 3, 2. pkt.*, affattes således:

»Borerigge afskrives efter reglerne i afskrivningslovens afsnit III, der gælder for skibe til erhvervsmæssig brug.«

Af *ministeren for skatter og afgifter*, tiltrådt af et *flertal* (Bakholt (S), Camre (S), Erenbjerg (S), Egon Jensen (S), Karl Nielsen (S), Tastesen (S), Kalnæs (SF), Rahbæk Møller (SF), Glistrup (FP) og Lone Dybkjær (RV)):

11) *Stk. 4* affattes således:

»*Stk. 4*. Anvendes de i *stk. 3* nævnte aktiver delvis i forbindelse med anden virksomhed, beregnes afskrivning efter *stk. 3* på grundlag af den del af saldo værdien, som svarer til den forholdsmæssige anvendelse af aktivet ved forundersøgelser- og efterforskningsvirksomhed. Den forholdsmæssige anvendelse af aktivet i forbindelse med anden

virksomhed danner grundlag for afskrivning af aktivet ved opgørelsen af den del af den skattepligtige indkomst, som ikke omfattes af § 4. Afskrivning foretages særskilt for hvert aktiv.«

Til § 8

Af *mindretallet under nr. 10*:

12) Stk. 1 affattes således:

»Produktionsanlæg, platforme og andre anlæg, herunder rørledninger og hertil knyttede anlæg, samt andet udstyr, der anvendes i forbindelse med erhvervelse af indtægt som nævnt i § 4, stk. 1, nr. 1 og 2, eller stk. 2, afskrives efter de regler i afskrivningslovens afsnit III A, der gælder for udstyr til kulbrinteindvinding.«

Af *ministeren for skatter og afgifter*, tiltrådt af *flertallet under nr. 11*:

13) Stk. 3 affattes således:

»Stk. 3. Anvendes det afskrivningsberettigede aktiv delvis i forbindelse med anden virksomhed, beregnes afskrivning efter stk. 1 og 2 på grundlag af den del af saldo værdien, som svarer til den forholdsmæssige anvendelse af aktivet ved virksomhed som nævnt i stk. 1. Den forholdsmæssige anvendelse af aktivet i forbindelse med anden virksomhed danner grundlag for afskrivning af aktivet ved opgørelsen af den del af den skattepligtiges indkomst, som ikke omfattes af § 4. Afskrivning foretages særskilt for hvert aktiv.«

Ny paragraf

Af *mindretallet under nr. 10*:

14) Efter § 8 indsættes som ny paragraf:

»§ 01. Henlæggelse til investeringsfond foretaget på grundlag af indkomst omfattet af reglerne i § 4 kan kun frigives til forlods afskrivning på afskrivningsberettigede aktiver omfattet af reglerne i § 8.

Stk. 2. Henlæggelse til investeringsfond foretaget på grundlag af anden indkomst end den i § 4 nævnte kan ikke frigives til forlods afskrivning på afskrivningsberettigede aktiver omfattet af reglerne i § 8.«

Til § 11

15) Stk. 2 affattes således:

»Stk. 2. Underskud opgjort for indkomster efter § 4 kan ikke fratrækkes i anden indkomst end den i § 4 nævnte.«

Af et *mindretal* (Hagen Hagensen (KF), Gammelgaard (KF), Anders Andersen (V), Ivar Hansen (V), Emmert Andersen (CD), Bollmann (CD) og Arne Bjerregaard (KrF)):

16) Stk. 3 udgår.

Til § 12

Af et *mindretal* (Hagen Hagensen (KF), Gammelgaard (KF), Anders Andersen (V), Ivar Hansen (V), Glistrup (FP), Emmert Andersen (CD), Bollmann (CD) og Arne Bjerregaard (KrF)):

17) Stk. 2 og stk. 3 udgår.

Af *mindretallet under nr. 10*:

18) I *stk. 4* ændres »70 pct.« til: »75 pct.«.

Til § 13

Af *mindretallet under nr. 17*:

19) Paragraffen udgår.

Til § 14

Af *ministeren for skatter og afgifter*, tiltrådt af *udvalget*:

20) I *stk. 1, 3. punktum*, indsættes før »efterforskningsudgifter«: »forundersøgelses- og«.

21) I *stk. 2* indsættes før »efterforskningen«: »forundersøgelsen og«.

Til § 16

22) I *stk. 2* indsættes før »efterforskningsudgifter«: »forundersøgelses- og«.

Af *mindretallet under nr. 17*:

23) I *stk. 4* udgår 3. pkt.

Til § 17

24) I *stk. 1* indsættes efter »reglerne i stk. 3« ordene: »medmindre anskaffelsessummen overstiger 10 pct. af den oprindelige anskaf-

felsessum, og investeringen tjener produktionsmæssige formål.«

Af *ministeren for skatter og afgifter*, tiltrådt af *udvalget*:

25) I *stk. 2, 1. punktum*, indsættes før »efterforskningsudgifter«: »forundersøgelsesog«.

26) I *stk. 2, 1. punktum*, ændres »samt betalte skatter« til: »samt skatter, der for det pågældende indkomstår pålignes den skattepligtige«.

27) I *stk. 2, 2. punktum*, indsættes før »Efterforskningsudgifterne«: »Forundersøgelsesog«.

28) I *stk. 2, 2. punktum*, ændres »betalte skatter« til: »skattebeløbene«.

Af *ministeren for skatter og afgifter*, tiltrådt af et *flertal* (Bakholt (S), Camre (S), Erenbjerg (S), Egon Jensen (S), Karl Nielsen (S), Tastesen (S), Kalnæs (SF), Rahbæk Møller (SF) og Lone Dybkjær (RV)):

29) *Stk. 4* affattes således:

»*Stk. 4.* Ministeren for skatter og afgifter kan efter forhandling med energiministeren tillade, at der uanset *stk. 1* helt eller delvis indrømmes kulbrintefradrag, når hensynet til en forsvarlig og hensigtsmæssig indvinding taler herfor.«

Af *mindretallet under nr. 4*:

Underændringsforslag til
ændringsforslag nr. 29

30) I det ved ændringsforslag *nr. 29* forelåede *stk. 4* udgår ordene », når hensynet til en forsvarlig og hensigtsmæssig indvinding taler herfor.«

Til § 18

Af *mindretallet under nr. 17*:

31) Paragraffen udgår.

Af *ministeren for skatter og afgifter*, tiltrådt af *flertallet under nr. 29*:

32) Som nyt *stk. 2* indsættes:

»*Stk. 2.* Er der ved endeligt ophør af produktionen fra et felt underskud, jfr. *stk. 1, 1.* og *2. punktum*, der ikke er udnyttet til fradrag i indkomsten fra feltet, kan dette underskud fradrages i positiv indkomst efter § 19, *stk. 1.*«

Til § 19

Af *mindretallet under nr. 17*:

33) *Stk. 1* udgår.

Af *ministeren for skatter og afgifter*, tiltrådt af *udvalget*:

34) I *stk. 1* indsættes før »efterforskning«: »forundersøgelse og«.

35) I *stk. 1* udgår »betalte«.

Af *ministeren for skatter og afgifter*, tiltrådt af *flertallet under nr. 29*:

36) I *stk. 1* indsættes som nyt *2. punktum*: »Er den skattepligtige kulbrinteindkomst positiv, kan indkomsten nedsættes med underskud efter § 18, *stk. 2*, i det omfang underskuddet kan rummes i denne indkomst.«

Til § 20

Af *ministeren for skatter og afgifter*, tiltrådt af *udvalget*:

37) Ordene »de i indkomståret betalte skatter« ændres til: »skatter, der for det pågældende indkomstår pålignes den skattepligtige«.

Af *mindretallet under nr. 4*:

38) I paragraffen indsættes som nye stykker:

»*Stk. 2.* Ved opgørelsen af den skattepligtige kulbrinteindkomst kan den skattepligtige fradrage indtil 1 pct. af bruttoindkomsten som hensættelse til udgifter ved fjernelse af efterladenskaber og andre afviklingsomkostninger.

Stk. 3. Senest 3 år efter, at den skattepligtige er ophørt med produktion, indgiver han til ligningsrådet opgørelse over afviklingsomkostningerne.

Stk. 4. 70 pct. af det beløb, hvormed afviklingsomkostningerne med tillæg af uudnyttede skattemæssige underskud og afskrivnings-saldi overstiger respektive er mindre end de i

Bet. o. lovf. vedr. kulbrinteindvinding i Danmark

henhold til stk. 2 hensatte beløb, betales til/ fra den skattepligtige fra/til statskassen.

Stk. 5. Det i stk. 4 omhandlede beløb forfalder til betaling 3 måneder efter modtagelsen af den i stk. 3 nævnte opgørelse på grundlag af ligningsrådets afgørelse vedrørende denne.

Stk. 6. Ligningsrådets afgørelse kan påklages i sædvanlig instansfølge. Ændres afgørelsen, sker reguleringsbetaling straks.

Stk. 7. Beløb, der skal betales i medfør af stk. 5 og 6, forrentes med 15 procent p.a. fra det i stk. 5 nævnte forfaldstidspunkt.«

Til § 23

39) I paragraffen ændres »1982« til: »1983«.

(Vedtages ændringsforslaget, ændres i §§ 24-27 årstallene »1981«, »1982« og »1983« til henholdsvis: »1982«, »1983« og »1984«).

Af *ministeren for skatter og afgifter*, tiltrådt af *flertallet under nr. 29*:

40) Paragraffen affattes således:

»§ 23. Loven har virkning for indkomst erhvervet den 1. januar 1982 eller senere, jfr. dog stk. 2.

Stk. 2. For skattepligtige efter denne lov, som ikke er omfattet af kildeskattelovens §§ 1 eller 2 eller selskabsskattelovens §§ 1 eller 2 om skattepligt, og som ikke har indkomst omfattet af kapitel 2 og 3, har loven virkning for indkomst erhvervet den 1. januar 1983 eller senere.«

Af *ministeren for skatter og afgifter*, tiltrådt af *udvalget*:

Til § 24

41) Før »efterforskning« indsættes: »forundersøgelse og«.

Til § 25

42) I *stk. 3* indsættes før »Efterforskningsudgifter«: »Forundersøgelser- og«.

43) I *stk. 4* indsættes før »efterforskning«: »forundersøgelse og«.

Til § 26

Af *mindretallet under nr. 16*:

27 Udvalgenes betænkninger m.m. (undt. finans- og tillægsbev.lovforslag).

44) I *stk. 1, nr. 1*, udgår ordene »i den skattemæssige nedskrevne værdi pr. 31. december 1981«, og i stedet indsættes: »i den oprindelige kostpris – uden hensyntagen til værdi ved eventuelle overdragelser bevillingshavnerne imellem –«.

45) *Stk. 1, nr. 3*, affattes således:

»3) Efterforskningsudgifter, som er afholdt inden 31. december 1981, fradrages med deres oprindelige beløb over 5 indkomstår med 20 pct. om året i det omfang, de berettiger til kulbrintefradrag, jfr. stk. 2, og ellers med halvdelen i hvert af indkomstårene 1982 og 1983.«

Af *ministeren for skatter og afgifter*, tiltrådt af *udvalget*:

46) I *stk. 1, nr. 3*, indsættes før »Efterforskningsudgifter«: »Forundersøgelser- og«.

Af *mindretallet under nr. 16*:

47) I *stk. 1, nr. 4*, udgår ordene »fradrages efter reglerne i nr. 3«, og i stedet indsættes: »fradrages med halvdelen i hvert af indkomstårene 1982 og 1983«.

Af *ministeren for skatter og afgifter*, tiltrådt af *udvalget*:

48) I *stk. 1, nr. 4*, indsættes før »efterforskning«: »forundersøgelse og«.

Af *mindretallet under nr. 4*:

49) I *stk. 2* udgår 2. pkt.

Af *mindretallet under nr. 16*:

50) I *stk. 2* udgår 2. pkt., og i stedet indsættes:

»Kulbrintefradrag indrømmes tillige for udgifter, som en bevillingshaver eller dennes partnere har afholdt til efterforskning, inden indvinding blev iværksat af dem på et område omfattet af denne lov.«

Af *ministeren for skatter og afgifter*, tiltrådt af et *mindretal* (Bakholt (S), Camre (S), Erenbjerg (S), Egon Jensen (S), Karl Nielsen (S), Tastesen (S) og Lone Dybkjær (RV)):

51) Efter *stk. 2* indsættes som nyt *stk. 3*:

»*Stk. 3.* Den for indkomståret 1982 beregnede kulbrinteskate ned sættes med et beløb,

der svarer til $\frac{20}{365}$ af den beregnede kulbrinteskatekat.«

Af *ministeren for skatter og afgifter*, tiltrådt af *udvalget*:

Til § 27

52) I 1. punktum indsættes før »efterforskning«: »forundersøgelse og«.

53) I 2. punktum indsættes før »efterforskningsudgifter«: »forundersøgelings- og«.

Bemærkninger

Til nr. 1

Endringen foreslås for at tydeliggøre, at der kun vil ske beskatning af indtægter, der er indtjent ved virksomhed eller arbejde på dansk område.

Til nr. 2, 3, 8, 9, 20, 21, 22, 25, 27, 34, 41-43, 46, 48, 52 og 53

I overensstemmelse med bemærkningerne til lovforslagets § 7 præciseres det, at udtrykket efterforskning tillige omfatter forundersøgelse. Man har hermed imødekommet udvalgets ønske om en klargørelse af lovteksten på dette punkt.

Til nr. 3

Ændringsforslaget er redaktionelt. Med hensyn til forslagets 2. del henvises til bemærkningerne til nr. 2.

Til nr. 4

Forslaget er et konsekvensforslag af ændringsforslag nr. 5 og 7. Det er urimeligt, at energiministeren som repræsentant for den ene part i sagen skal udnævne »domstolen«.

Til nr. 5

Når højesteretspræsidenten inddrages – som regeringsforslaget gør det – må hans stilling være afgørende for, hvem der skal være udvalgsformand, og ikke blot noget, som energiministeren kan kassere, hvis han måtte være ligeglad med højesteretspræsidenten.

Som bilag optrykkes ministerens svar på udvalgets spørgsmål nr. 31.

Til nr. 6

Med henblik på at klargøre, at nævnets prisfastsættelse har som formål at opnå en så korrekt bedømmelse af markedsforholdene i handelen med kulbrinter som muligt, fastslår ændringsforslaget, at de udpegede medlemmer skal repræsentere juridisk, økonomisk, regnskabsmæssig og teknisk sagkundskab. Et medlem kan repræsentere den foreskrevne særlige sagkundskab i mere end én henseende. Som nævnt i bemærkningerne til lovforslagets § 6 vil medlemmerne med særligt kendskab til handel med kulbrinter blive udpeget efter drøftelse med branchen.

Til nr. 7

Der består fare for, at normprisnævnet – hvis eksistensberettigelse alene er at forkaste de af parterne fakturafastsatte priser – vil skabe uro og dårlig atmosfære. Da vi har at gøre med internationale gigantselskaber, kan den danske stat ikke blot være ligeglad med, at de pågældende bliver sure på dansk statsadministration. For at mindske risikoen for sligt går ændringsforslaget ud på, at der ikke skal ses hen over hovedet på branchen, men at den selv får en egentlig udpegelsesret for 40 pct. af normprisnævnets medlemmer – eller lige så meget som den eventuelle modpart, energiministeren.

Til nr. 10

Efter lovforslaget skal borerigge sidestilles med driftsmidler i afskrivningsmæssig henseende.

Forslagsstillerne ønsker, at de afskrivningsmæssigt sidestilles med skibe.

Afskrivningsreguleringen er den samme (30 pct. saldoafskrivning), men ændringen betyder, at anskaffelse af borerigge ikke berettiger til det midlertidige investeringsfradrag samt ikke vil blive omfattet af de foreslåede regler om inddeksering af afskrivningsgrundlaget.

Der henvises i øvrigt til det samtidig stillede ændringsforslag til § 8 om indførelse af en særlig afskrivningsgruppe for produktionsanlæg, platforme m. v., der bruges til kulbrinteindvinding.

Vedtages ændringsforslaget ved 2. behandling, vil forslagsstillerne mellem 2. og 3. behandling stille de nødvendige forslag til ændring af reglerne i afskrivningslovens afsnit III, så det heraf også vil fremgå, at borerigge omfattes af disse regler.

Til nr. 11 og 13

Ændringerne præciserer, at der uden for ring-fence kan afskrives et beløb, som svarer til den forholdsmæssige anvendelse af aktivitet i virksomhed, som ikke er omfattet af kapitel 2 og 3 i lovforslaget.

Til nr. 12

Efter lovforslaget sidestilles det her omhandlede udstyr med driftsmidler i afskrivningsmæssig henseende.

Forslagsstillerne kan tiltræde, at afskrivningssatsen svarer til afskrivningssatsen for driftsmidler, selv om denne afskrivningssats er meget gunstig i forhold til den driftsøkonomiske levetid.

Forslagsstillerne ønsker dog, at udstyr til kulbrinteindvinding afskrivningsmæssigt isoleres, således at regler og ændringer i afskrivninger på driftsmidler, der er motiveret med konjunkturpolitiske hensyn, ikke påvirker indkomstopgørelsen i kulbrinteområdet.

Aktuelt kan nævnes adgangen til midlertidige investeringsfradrag og forslaget om indeksering af afskrivningsgrundlaget for driftsmidler.

Forslagsstillerne ser ingen grund til, at disse erhvervsstøtteforanstaltninger også skal omfatte anlæg og udstyr til indvinding af kulbrinte.

Det er forslagsstillernes opfattelse, at afsnit III A i afskrivningsloven kun skal omfatte dette produktionsudstyr, og at afskrivningsreglerne og satserne skal svare til reglerne i afsnit III om skibe.

Forslagsstillerne har overvejet at sidestille udstyret med skibe, dvs. lade det være omfattet af reglerne i afsnit III, men har fundet det mere hensigtsmæssigt at oprette et særligt afsnit i afskrivningsloven, således at der kan foretages ændring af satser og regler for de to områder uafhængigt af hinanden.

Forslagsstillerne anser det for væsentligt, at der af konjunkturpolitiske grunde foretages en opsplitning af reglerne for afskrivning

på det her omhandlede udstyr og på driftsmidler o.lign. i traditionelle virksomheder, da de to områders konjunkturforløb må anses for at være særdeles forskellige.

Vedtages ændringsforslaget ved 2. behandling, vil forslagsstillerne mellem 2. og 3. behandling stille de fornødne forslag til ændring af afskrivningsloven, således at der indføres et afsnit III A efter de foran anførte retningslinjer og der gennemføres de fornødne konsekvensændringer.

Til nr. 14

Forslagsstillerne ønsker, at den opstillede ring-fence omkring beskatningen af kulbrinteindvindingen bliver så tæt som muligt.

Efter forslagsstillernes opfattelse er adgangen til at bruge investeringsfondshenlæggelse til frigivelse på den anden side af ring-fencet i forhold til, hvor henlæggelsen er foretaget, det største hul i lovforslagets ring-fence.

Hvis der foretages henlæggelse på den ene side ring-fencet og beløbet frigives til investeringer på den anden side, svarer det reelt til, at et fradrag svarende til henlæggelsen flyttes gennem ring-fencet, idet indkomsten ved henlæggelsen nedsættes med henlæggelsen og afskrivningsmulighederne dér, hvor henlæggelsen bruges, tilsvarende formindskes, dvs. den skattepligtige indkomst forhøjes.

Det betyder, at ring-fencet ad denne vej brydes.

Vedrørende stk. 1:

Adgangen til at kunne benytte henlæggelse inden for området til frigivelse uden for området svarer til, at fradrag for investeringer uden for området kan flyttes inden for området. Det svarer i realiteten til, at et under-skud uden for området kan bruges inden for området.

Det bemærkes særskilt, at det kan forventes, at der efter de gældende regler for henlæggelse til investeringsfond kan foretages endog meget store henlæggelser til investeringsfond inden for kulbrinteområdet, idet henlæggelsen kan foretages med maksimalt 25 pct. af den skattepligtige indkomst før henlæggelsen plus fratrukne renter og valuta-kurstab. Det må forventes, at renterne bliver af betydelig størrelse.

Henlæggelse til investeringsfond inden for kulbrinteområdet bør kun kunne bruges til investeringer inden for området.

Forslagsstillerne er opmærksom på, at fordelene vil blive reduceret for selskaber, der samtidig betaler kulbrinteskat, idet selskabsskatten er fradragsberettiget ved opgørelsen af beskatningsgrundlaget for kulbrinteskat.

Vedr. stk. 2:

Bestemmelsen tilsikrer, at ring-fencet lukkes begge veje.

Hvis bestemmelsen ikke gennemføres, kan der nu foretages henlæggelse til investeringsfond uden for området og frigivelse inden for området.

Det svarer til, at indkomsten uden for området reduceres med henlæggelser, medens indkomsten inden for området tilsvarende vil blive forøget på grund af de formindskede skattemæssige afskrivninger.

Dette vil være særdeles gunstigt for selskaber, der også betaler kulbrinteskat, idet selskabsskatten inden for området så kun virker med 12 pct., medens skattebesparelsen ved henlæggelsen uden for området bliver 40 pct. med de foreslåede skattesatser for selskabsskat (40 pct.) og kulbrinteskat (70 pct.).

Vedtages ændringsforslaget ved 2. behandling, vil forslagsstillerne mellem 2. og 3. behandling stille de nødvendige konsekvensforslag til ændring af investeringsfondsloven.

Til nr. 15

Forslagsstillerne ønsker, at det opstillede ring-fence omkring beskatningen af kulbrinteindvindingen skal være effektiv begge veje.

Efter lovforslaget kan underskud føres fra kulbrinteområdet til fradrag i anden indkomst uden for området.

Ved opgørelsen af indkomst, der belægges med den særlige kulbrinteskat, er selskabsskatten inden for ring-fencet fradragsberettiget.

Det betyder, at selskabsskatten i situationer, hvor der både betales selskabsskat og kulbrinteskat, kun virker med 12 pct. af det skattepligtige overskud, idet 28 pct. ud af de 40 pct. selskabsskat neutraliseres på grund af fradraget i den 70 pct.s kulbrinteskat.

I situationer, hvor der både skal betales selskabsskat og kulbrinteskat, vil det derfor

være fordelagtigt at bruge underskud til fradrag uden for ring-fencet, idet der udenfor opnås den fulde skattebesparelse, medens det tilsvarende underskud, hvis det i stedet for blev fremført til efterfølgende års indkomst, kun ville virke med 12 pct., hvis der skulle betales kulbrinteskat.

Desuden indeholder brugen af underskuddet udenfor ring-fencet en ren fordel i forhold til at skulle fremføre underskuddet til fradrag i kommende års indkomst.

Til nr. 16

Det hidtidige princip, hvorefter skattepligtige i overskud af en virksomhed kan fradrage underskud ved anden virksomhed, må fastholdes, således at skattepligtige virksomheder fortsat skattemæssigt er en enhed.

Dette bør også være gældende for kulbrinteskatter, medmindre andet følger af koncessionsaftalen.

Til nr. 17, 19, 23, 31 og 33

Af et mindretal (det konservative folkepartis, venstres og centrum-demokraternes medlemmer af udvalget):

Indkomstopgørelse felt for felt findes uhensigtsmæssig og vil kunne modvirke optimal udnyttelse af felter.

Til nr. 17, 19, 23, 31, 33 og 49

Af et mindretal (fremskridtspartiets medlem af udvalget):

Ændringsforslagene går ud på at ophæve princippet om felt-for-felt-beskatning. Denne skatteform består i, at underskud på ét felt ikke kan modregnes i overskud på andre felter, hvorfor der for hvert felt for sig må foretages udstrakt skattespekulation på bekostning af driftsøkonomiske overvejelser ud fra den bedst mulige udnyttelse af ressourcerne. Der udløses meget betydelige beskatningskrav (70 pct.) af det eller de felter, som måtte give overskud, medens de pågældende i relation til kulbrinteskat selv kommer til at bære tabet ved de felter og aktiviteter, som måtte give underskud. Efter sin karakter er aktiviteten forbundet med enormt store kapitaludlæg uden forhåndssikkerhed for andet end en meget lang næse. Feltsepareringstanken ved skattelovens udformning øger af-

skrækkelseeffekten. Hvis et felt viser sig rimeligt fornuftigt, virker princippet dernæst i retning af, at dets muligheder ikke bliver ud-tømt, fordi skatten hviler tungest ved slutningen af arbejdet i et felt. Dertil kommer, at beskatningsformen medfører vilkårligheder, når almindelige omkostninger – for eksempel til forrentning, afskrivning, lageropbevaring osv. – skal fordeles mellem det enkelte felt på den ene side og den skattepligtiges andre aktiviteter på den anden. Endelig vil der efter omstændighederne være enorme økonomiske virkninger forbundet med de tvivlsomme afgørelser, der præcist skal afgrænse og definere, hvad der i praksis skal forstås ved ét felt. Under udvalgets arbejde har regeringen således – bl.a. i det optrykte svar på spørgsmål 145 – introduceret begrebet »sattelitfelt«, uden at dette har bidraget til andet end at øge forvirringen om, hvad der er ét felt, og hvad der er flere felter i relation til regeringens skatteforslag.

De mange saglige argumenter mod feltbeskatningsreglen har da også gjort det indtryk på ministeren for skatter og afgifter, som fremgår af hans ændringsforslag nr. 32 og 36 til §§ 18 og 19. Disse ændringsforslag vil imidlertid føre ud i en retstilstand, hvor det vil virke helt tilfældigt og vilkårligt, hvilke skatteydere der alligevel kommer til at undgælde for feltbeskatningens uretfærdige svøbe. Det er horribelt, at gidsler skal udsættes herfor, blot fordi ministeren for skatter og afgifter ikke er voksen nok til blankt at erkende, at han var inde på fejl boldgade, da han foreslog feltbeskatningsprincippet og nu af rent prestigemæssige grunde for ikke at tabe ansigt vil dække sit tilbagetog med det røgslør, som er den eneste grund til at forme ændringsforslagene, som ministeren har gjort i stedet for helt at stryge feltbeskatningsprincippet fra loven, som nærværende ændringsforslag går ud på.

Til nr. 18

Ved at forhøje kulbrinteskatteprocenten fra 70 pct. til 75 pct. opnås en hårdere beskatning af de virkelig gode felter, uden at det rammer de marginale felter med lille produktion eller meget store investeringer. Denne progressivitet i beskatningen kan yderligere øges, hvis der for nye koncessionshavere

gives lav produktionsafgift (royalty) ved de mindre felter.

Kombinationen af disse to ting i skattebestemmelserne vil således passe godt sammen med det energipolitiske mål, det må være at give mulighed for at udnytte alle ressourcer i dansk undergrund.

Med den skærpede kulbrinteskate vil statsandel og intern rente være på linie med forholdene i Norge og England.

Til nr. 24

Ændringsforslaget sigter på at sikre nødvendigt incitament til foretagelse af yderligere investeringer i igangværende felter med henblik på bedst mulig udnyttelse af disse. Den foreslåede procentsats af den oprindelige investering understrøger, at nye investeringer skal have et rimeligt omfang for at kunne opnå indrømmelse af kulbrintefradrag.

Til nr. 26 og 28

Ændringsforslagene er en konsekvens af forslaget under nr. 37.

Til nr. 29

Ændringsforslaget har til formål at henlægge afgørelsen om indrømmelse af yderligere kulbrintefradrag til ministeren for skatter og afgifter efter samråd med energiministeren, således at der opnås sikkerhed for, at afgørelsen kan træffes under anvendelse af den såvel i skatte- som energiadministrationen til rådighed værende sagkundskab. Endvidere tilsigter ændringsforslaget at klargøre, at indrømmelse af yderligere kulbrintefradrag efter § 17, stk. 4, kan ske i alle tilfælde, hvor hensynet til en forsvarlig og hensigtsmæssig indvinding, herunder ønskeligheden af at gennemføre produktionsfremmende foranstaltninger, taler herfor.

I undergrundslovens § 10 er foreskrevet, at efterforskning og indvinding skal finde sted på en forsvarlig og hensigtsmæssig måde, og således at spild af råstoffer undgås. Der tænkes herved bl.a. på forsvarlighed og hensigtsmæssighed i teknisk, ressourcemæssig og sikkerhedsmæssig henseende. Forinden indvinding og dertil sigtende foranstaltninger iværksættes, skal en plan for virksomheden, herunder produktionens tilrettelæggelse samt

anlæggene hertil (indvindingsforanstaltninger m.m.), være godkendt af energiministeren.

Ved afgørelsen af indrømmelse af kulbrintefradrag efter kulbrinteskatteloven forudsættes ved ændringsforslaget tilsvarende påset, at de planlagte foranstaltninger ud fra geologiske, tekniske, sikkerhedsmæssige og økonomiske aspekter samlet vil medføre, at der under de givne forudsætninger opnås et tilfredsstillende udbytte af en forekomst for såvel samfundet som rettighedshaveren.

Til nr. 30

Der findes ikke (på nuværende tidspunkt) noget samlet overblik over kulbrintefradragets funktion eller den teknisk-økonomiske fremtidsudvikling, så at der med sikkerhed kan siges noget om, hvilke omstændigheder der i fremtidige sager vil gøre kulbrintefradragsdispensation ønskværdig.

Den sætning, der ønskes slettet i ministerens forslag, er en helt ny formulering, som er tilføjet i forhold til det oprindelige lovforslag, men sætningen er efter sin egen formulering uklar, og efter de ledsagende bemærkninger skaber den fuldstændig kaos med hensyn til, hvad ministeren i grunden ønsker at opnå med denne tilføjelse til sit eget oprindelige forslag. Skønt hårdt trængt gentagne gange under udvalgsarbejdet har hverken ministeren eller hans såkaldte eksperter da heller kunnet give noget som helst eksempel på, hvad sætningen skal dække. Og at sætte sætninger i lovgivningen, som man ikke kan få oplyst indholdet af, er i al fald ikke nogen lovgiverdyd. Danmarks lovgivning er mere end rigeligt svulmende og utilgængelig, uden at der tiltrænges beskæftigelsesterapi med tom kling-klang patetik.

Til nr. 32 og 36

Det foreslås, at underskud, der ikke er udnyttet til fradrag i indkomsten fra et felt, ved feltets endelige lukning kan fradrages i den skattepligtige kulbrinteindkomst efter § 19, i det omfang underskuddet kan rummes i sådan positiv indkomst. Forslaget indebærer, at den skattepligtige får mulighed for at fradrage underskud i forbindelse med indvinding af kulbrinter fra et felt, for så vidt disse underskud hidrører fra de nærmeste forudgående 15 indkomstår, selv om feltet er ophørt

endeligt med produktion. Som nævnt i lovforslagets bemærkninger overvejer regeringen fortsat den skattemæssige behandling af afviklingsomkostningerne i forbindelse med nedtagelse og fjernelse af produktionsanlæg bl.a. under hensyntagen til de overvejelser, der finder sted på dette område i Norge og Storbritannien.

Til nr. 37

Ændringsforslaget betyder, at der ved opgørelsen af beregningsgrundlaget for kulbrinteskatt sker fradrag for skatter efter kapitel 2 af det samme års indkomst. Hermed opnås der en beløbsmæssig sammenhæng mellem skattefradraget og årets indtægt ved kulbrinteindvinding. Man undgår herved, at fradragsværdien af selskabsskat nedsættes i de særlige tilfælde, hvor fradragsretten først kan udnyttes i senere år. Med hensyn til de provenumæssige konsekvenser af ændringen henvises til bemærkningerne herom nedenfor.

Til nr. 38

Loven bør indeholde faste regler om udgiften til fjernelse af produktionsudstyr og andre oprydningsforanstaltninger, så naturen ikke skæmmes i en lang og ubestemt fremtid.

Det er i al fald uantageligt, som regeringen gør, at presse på for, at folketinget vedtager kulbrinteskatteloven i foråret 1982 samtidig med, at den – jfr. pkt. 4 i kommentarskrivelsen af 24. februar 1982 (optrykt som bilag til betænkningen) – meddeler, at den vil offentliggøre sin stilling til dette punkt kort efter, at folketinget har vedtaget loven i øvrigt, nemlig senest i juni 1982.

Til nr. 39 og 49

Det er ikke rimeligt at ikraftsætte reglerne så huj-hejagtigt og voldsomt, som lovforslaget er udtryk for. Folketingets behandling tilendebringes først et stykke ind i 1982, og udvalgsarbejdet har afsløret så mange uafklarede problemer, at der må være tid til for offentligheden at drøfte det opnåede resultat af folketingets arbejde, så folketinget i efteråret 1982 kan gå forslaget igennem på ny og få fastlagt den endelige redaktion, hvorved bl.a. må tages hensyn til resultatet af de dobbeltbeskatningsforhandlinger, som påbegyndes sankthansaften 1982.

Meget ofte har folketinget efterfølgende måttet erkende, at man har haft alt for stor fart på med lovmageri. Især har det været galt for skattelovgivningen, hvor de, der har stemt for nye regler, helt har overset de retfærdsmæssige ulemper ved at sætte regler i kraft, som kun har været halvt fordøjede.

Ændringsforslaget søger at hindre gentagelse af disse brølere. Det burde være så meget desto lettere at få tilslutning til disse rets-civilisationsbetragtninger, efter at skattedepartementet ved det som bilag optrykte notat af 18. marts 1982 er kommet til resultatet, at der slet ikke vil blive noget som helst provenu af skatten i 1982 under de nugældende forventninger om produktions- og prisforhold i de kommende måneder.

Til nr. 40

Den foreslåede bestemmelse har den betydning, at den udvidede skattepligt først iværksættes med virkning for indkomst erhvervet den 1. januar 1983 eller senere, medmindre der er tale om indkomst som nævnt i § 4. Forslaget har bl.a. den virkning, at den i § 21, stk. 2, omhandlede 30 pct. bruttoskat ikke iværksættes før 1. januar 1983. Skattemyndighederne får derved den fornødne tid til at informere de skattepligtige og de indeholdelsespligtige. Det skal i denne forbindelse bemærkes, at gennemførelsen af den udvidede skattepligt som nævnt i lovforslagets bemærkninger beror på genforhandling af dobbeltbeskatningsaftalerne i relation til de lande, som Danmark har sådan aftale med.

Til nr. 44, 45, 47 og 50

Ændringsforslagene tilsigter ligestilling mellem nuværende og fremtidige koncessionshavere, herunder ved at anvende oprindelige kostpriser som afskrivningsgrundlag og ved mere rimelige overgangsregler.

Til nr. 51

På baggrund af, at lovforslaget er fremsat den 20. januar 1982 med virkning fra 1. januar 1982, foreslås det, at den for 1982 beregnede kulbrinteskate nedsættes forholdsmæssigt.

Provenumæssige virkninger af de af ministeren for skatter og afgifter stillede ændringsforslag

De foreslåede ændringer dels vedrørende fradrag for samme års selskabsskat ved opgørelsen af beregningsgrundlaget for kulbrinteskatten, dels den forholdsmæssige nedsættelse af kulbrinteskatten for 1982 med en andel svarende til $\frac{2}{3}$ vil medføre et mindre provenu, der rent skønsmæssigt kan anslås til ca. 60 mill. kr. for indkomståret 1982 og ca. 115 mill. kr. for indkomståret 1983. Provenutabet i forbindelse med den forholdsmæssige nedsættelse af kulbrinteskatten for indkomståret 1982 kan rent skønsmæssigt anslås til ca. 25 mill. kr.

Det skal bemærkes, at de ændrede regler for fradrag for selskabsskat ved opgørelsen af beregningsgrundlaget for kulbrinteskatten ikke i det lange løb vil indebære noget provenutab for staten, idet ændringerne alene medfører en fremskyndelse af fradraget og ikke en forøgelse af de samlede fradrag ved beregning af kulbrinteskatten.

Hagen Hagensen (KF) Gammelgaard (KF) Anders Andersen (V) Ivar Hansen (V)

Glistrup (FP) Bollmann (CD) Emmert Andersen (CD) Arne Bjerregaard (KrF)

Bakholt (S) Camre (S) Erenbjerg (S) Egon Jensen (S) Karl Nielsen (S)

Tastesen (S) fmd. Lone Dybkjær (RV) Kalnæs (SF) Rahbæk Møller (SF) nfmd.

Partiet VS havde ikke medlemmer i udvalget.

Nogle af udvalgets spørgsmål til ministeren og dennes svar herpå

Spørgsmål 31:

Står det energiministeren frit for at tilside-sætte en indstilling fra højesteretspræsidenten i henhold til § 6, stk. 1?

Svar:

Energiministeren er efter lovforslaget ikke bundet til at udnævne normprisenævnets formand i overensstemmelse med højesteretspræsidentens indstilling.

Spørgsmål 145 ad besvarelsen af spm. 36:

Der ønskes tilsvarende beregninger for felt A – dvs.

1. udbygningsomkostningerne dobbelt så store, og

2. samme investeringer, men mindre produktionsprofil.

Svar:

Der har ved udarbejdelsen af de felttyper, som har været anvendt ved beregningerne til fastlæggelsen af niveauer og principper for de enkelte elementer i forslaget til en kulbrinteskattelov, været lagt vægt på at få en stor variation, samtidig med at forudsætningerne er valgt ud fra, hvad der erfaringsmæssigt er anset for sandsynlige forekomster på dansk område. Herudover er der opstillet felttyper, der repræsenterer ekstreme tilfælde, dvs. felter med små indvindelige mængder kombineret med høje udbygningsomkostnin-

ger og felter med store indvindelige mængder kombineret med relativt beskedne udbygningsomkostninger. Hermed være ikke sagt, at disse typer ikke ville kunne forefindes på dansk område, men blot, at de ud fra de hidtidige erfaringer er mindre sandsynlige.

De i besvarelsen til spørgsmål 36 yderligere viste felttyper viser således variationer såvel i investeringer som i produktionsprofil inden for et niveau, som må antages at være realistisk.

Med hensyn til felt A ville en fordobling af investeringerne bevirke, at kombinationen mellem investeringsstørrelse og indvindelig mængde ikke længere danner et realistisk alternativ. Det ville derimod være mere realistisk at forestille sig en forekomst som den i felt A anvendte udbygget som et satellitfelt til et eksisterende felt, hvorved omkostningerne formentlig ville være mindre.

Oliemængder som i eksemplet er formentlig udtryk for et minimum, medmindre forekomsten er placeret optimalt i forhold til allerede eksisterende feltudbygninger (f.eks. over eller under en forekomst, der udnyttes).

I forbindelse med besvarelsen af spørgsmål 147 er der imidlertid beregnet følsomheder på investeringsstørrelse og produktionsomfang. Der blev bl.a. foretaget en beregning med en fordobling af udbygningsomkostningerne og en 30 pct. reduktion af produktionsprofilen. Resultaterne af beregningerne er vist nedenfor.

Intern rente og statslig andel for felt A ved en fordobling af investeringerne og ved en 30 pct. reduktion af produktionsprofilen. Faste priser.

	BASIS	BASIS + 100 pct. inv.	BASIS ÷ 30 pct. prod.
Intern rente pct.	14,7	7,6	8,5
Statslig andel pct.	65,6	58,8	63,0

Det skal tilføjes, at den statslige andel ville være mindre, såfremt feltet ikke fortsattes produceret længere end til det punkt, hvor der begynder at indtræde et underskud. Tallene i eksemplet viser tillige, at selv meget beskedne variationer i forudsætningerne (30

pct. reduktion af produktionsprofilet) har stor indflydelse på rentabiliteten, hvis udgangspunktet er et meget lille felt. Et felt af en størrelsesorden som felt A er således meget følsomt over for budgetoverskridelser og nedvurderinger af de indvindelige mængder.

Kommentar til A. P. Møllers henvendelse af 4. februar 1982

A. P. Møller har i skrivelse af 4. februar 1982 (L 38 – bil. 14) knyttet en række kommentarer til lovforslaget.

Jeg har forelagt henvendelsen for energiministeren, der i den anledning har udtalt følgende:

»Bevillingshaverne anfører indledningsvis, at kulbrinteskatteloven vil være imod forudsætningerne for deres virke og for deres forudsætninger ved afslutningen af forhandlingerne i foråret 1981.

Til dette spørgsmål, som har været fyldigt omtalt bl.a. af skatteministeren under lovforslagets 1. behandling, skal her blot bemærkes, at det var efter udtrykkelig aftale med A. P. Møllers repræsentanter under forhandlingerne i foråret 1981, at det om beskatningsspørgsmålet blev fastslået, at det ikke havde været inddraget i forhandlingerne.

Det kan således fastslås, at D.U.C. ikke gjorde det til en forudsætning for at afslutte aftalen i 1981 med energiministeren, at en kulbrinteskat ikke blev indført eller blev udformet på nærmere angiven måde. A. P. Møller tilkendegav således under hele forhandlingsforløbet sit standpunkt uden at tillægge det retlig betydning. Det kan endvidere også fastslås, at energiministeren ikke gav A. P. Møller noget tilsagn vedrørende beskatningen.

Til det af A. P. Møller anførte om, at den foreslåede beskatning er i strid med koncessionen, skal det bemærkes, at hverken eneretsbevillingen eller de tilhørende protokoller indeholder bestemmelser om statens adgang til at beskatte den af bevillingen omfattede virksomhed. Således er der alene i bevillingens §§ 10 og 11 bestemmelser om betaling af produktionsafgift.

Den af A. P. Møller citerede protokolbestemmelse om, at staten vil søge at yde bevillingshaverne al sådan bistand og hjælp, som lovgivningen og administrativ praksis mulig-

gør, for at bevillingshaverne kan få den fulde udnyttelse af bevillingen, kan ikke forstås som en indskrænkning i statens adgang til at beskatte virksomhed ved efterforskning og indvinding af kulbrinter. Bestemmelsen må tværtimod ses i forbindelse med det umiddelbart forudgående afsnit i protokolbestemmelsen, i hvilken bevillingshaverne anmodede om »statens forståelse for, at bevillingshaverne er uden erfaring i den virksomhed, bevillingen omfatter, og heller ikke har den internationale eller økonomiske position, som de store udenlandske oliekoncerner«.

Ud over de ovenstående bemærkninger fra energiministeren skal jeg anføre følgende:

A. P. Møller har anført, at det var en væsentlig forudsætning for rederierne, at der ikke vil blive pålagt en særskat, før investeringerne med forrentning og passende fortjeneste, herunder risikotillæg, er hjemtjent. Hertil skal jeg bemærke, at et sådant princip vil medføre en væsentlig udskydelse af tidspunktet for beskatning og ikke er et princip, der kendes i skattelovgivningen. Forrentningen af den investerede kapital fremkommer ved de overskud, der opnås ved produktion af kulbrinter. Lovforslaget tager ved beskatningen af disse overskud hensyn til fradrag for de foretagne investeringer via afskrivningerne og sikrer yderligere en rimelig forrentning af den investerede kapital gennem ydelse af et investeringsafhængigt kulbrintefradrag.

A. P. Møller har herudover knyttet kommentarer til følgende punkter i forbindelse med den nye kulbrintebeskatning:

- 1) Feltbeskatningen, herunder dobbeltbeskatning af A. P. Møllers amerikanske partnere i DUC.
- 2) Overgangsreglerne.
- 3) Udvidelse af subjektiv skattepligt.
- 4) Den skattemæssige behandling af afviklingsomkostninger.

- 5) Normpriser.
- 6) Ring-fence.
- 7) Begrænsningsregel for beregning af kulbrintefradrag i henhold til lovforslagets § 17.
- 8) Fradrag for selskabsskat ved beregning af kulbrinteskat.
- 9) Opkrævning af kulbrinteskat som foreløbig skat.

Jeg skal senere vende tilbage til det af A. P. Møller vedrørende punkt 7-8 anførte.
 Til punkt 1-6 og punkt 9 bemærkes:

Ad 1. Feltbeskatning

Den foreslåede danske kulbrinteskat bygger som udgangspunkt på nettoprincippet ligesom i Norge. Også den engelske oliebeskatning bygger på et nettoprincip, idet der gives fradrag for alle udgifter bortset fra renteudgifter. Det, der gør den engelske fradagsordning specielt, er, at fradragene skal anmeldes og godkendes. Dette system medfører, at afholdte udgifter ikke nødvendigvis bringes til fradrag inden for den skatteperiode, hvori de er afholdt.

Efter de gældende danske afskrivningsregler kan ordinære afskrivninger først foretages, når virksomheden er igangsat og aktivet er leveret i færdig stand. Ved opbygning af et nyt produktionsanlæg vil der således først kunne foretages ordinære afskrivninger, når anlægget er leveret i færdig stand, det vil normalt sige i umiddelbar tilknytning til produktionens igangsættelse fra anlægget. Der kan dog under visse betingelser foretages forskudsafskrivning med indtil 30 pct. af anskaffelsessummen, dog maksimalt 15 pct. pr. år fra tidspunktet for kontraktens indgåelse.

Når produktionen fra et felt er igangsat, må det antages, at de ordinære afskrivninger i almindelighed vil kunne rummes i indkomsten fra feltet sammen med driftsomkostninger m.v.

Indførelsen af feltbeskatning samt bortfald af adgangen til at foretage forskudsafskrivninger ved opgørelsen af kulbrinteskatten indebærer, at de ordinære afskrivninger bliver større, og at de måske af denne grund ikke kan rummes i indkomsten fra feltet i den første produktionsperiode. Hertil kommer, at det investeringsafhængige kulbrintefradrag vil forøge det antal tilfælde, hvor der

opstår et underskud på et felt i den første produktionsperiode. Disse underskud vil efter de foreslåede regler ikke kunne overføres til fradrag i overskud fra andre felter.

I Norge skal der ske en aktivering af samtlige udgifter, herunder afskrivninger og generalomkostninger, i forbindelse med udbygning af et felt. Renter kan også vælges aktiveret i udbygningsperioden. De aktiverede udgifter udgør beregningsgrundlaget for friindtægtsberegningen. Friindtægten udgør 6 $\frac{2}{3}$ pct. i 15 år. Når produktionen er igangsat, kan der afskrives med 16 $\frac{2}{3}$ pct. lineært. Ordningen indebærer, at der ligesom under en feltbeskatning ikke kan ske fradrag for udgifter i udbygningsfasen, og dette gælder både ved beregning af *særskat* og *selskabsskat*. På dette punkt er de norske regler mere restriktive end den foreslåede danske feltbeskatning, idet feltafgrænsningen i udbygningsfasen efter de foreslåede danske regler kun har virkning ved opgørelsen af beregningsgrundlaget for kulbrintebeskatningen, men derimod ikke i forbindelse med beregning af selskabsskatten. Efter de foreslåede regler skal der fortsat ske en feltafgrænsning ved beregning af kulbrinteskatten, efter at produktionen er påbegyndt fra et felt, medens de norske regler ikke indebærer nogen begrænsning i adgangen til at modregne underskud fra et felt i produktion i overskud fra et andet felt.

Den engelske feltbeskatning er betydelig mere restriktiv end det foreslåede danske system, idet samtlige udgifter, herunder efterforskningsudgifter, vedrørende et felt skal henføres til hvert enkelt felt ved beregning af særskatten. Efter de foreslåede danske regler gives fradrag for efterforskningsudgifter uden feltafgrænsning i den skattepligtiges samlede kulbrinteindkomst. I England har man valgt at give et oilallowance svarende til 500.000 tons olie pr. år pr. felt i 10 år for at sikre udnyttelsen af de marginale felter i Nordsøen. Størrelsen af dette oilallowance samt det engelske system i øvrigt er fastlagt under hensyn til de særlige indtægts- og omkostningsforhold i den engelske sektor, der er af en betydelig større størrelsesorden, end det kendes fra den danske sektor.

Ved udformningen af det danske system har man valgt et investeringsafhængigt kulbrintefradrag, idet der er en række betydelige ulemper forbundet med et bundfradrag i form af oilallowance. For det første bevirker

det forhold, at oilallowance er *uafhængig* af investeringens størrelse, at det investerings-tunge felt bliver relativt hårdt beskattet. For det andet vil fradragets værdi stige i situationer med realprisstigninger på olie, men omvendt falde i situationer med realprisfald. Denne automatik må anses for at være uheldig, fordi beskattningen vil stige i prisfaldsperioder og omvendt falde i perioder med prisstigninger. Kulbrinte-fradraget i det foreslåede danske system vil være uafhængigt af prisændringer på olieprodukter. Dette indebærer, at beskattningen vil stige i prisstigningsperioder og falde i perioder med prisfald.

Generelt kan det om beskatning felt for felt siges, at der for det første ved beskatningen tages hensyn til det enkelte felts økonomi. Ved opgørelsen af indkomsten særskilt for hvert felt og gennem ydelse af et investeringsafhængigt kulbrinte-fradrag ved beregning af kulbrinteskatten opnås, at gennemsnitsskatten stiger i takt med et øget afkast af de foretagne investeringer på de enkelte felter. For det andet indebærer feltbeskatningen, at statens samlede andel af indtægterne ved kulbrinteindvinding med uændret kulbrinteskatteprocent og kulbrinte-fradrag bliver større end uden feltbeskatning via en fremrykket skattebetaling. For det tredje bevirker en beskatning felt for felt, at nye rettighedshavere med kun ét felt i produktion sidestilles skattemæssigt med rettighedshavere, der har flere felter i produktion.

Ophæves feltbeskatningen, og ønskes der samtidig uændret niveau for statens andel af kulbrinteindtægterne, kan dette bedst opnås gennem en nedsættelse af kulbrinte-fradraget og/eller en forhøjelse af kulbrinteskatteprocenten.

En sådan regulering af det foreslåede beskatningssystem vil medføre en formindskelse af progressionen i beskattningen, således at investeringstunge (marginale) felter vil blive relativt hårdere beskattet og investeringslette felter tilsvarende lempeligere beskattet end efter lovforslaget.

Det forventede afkast i forbindelse med efterforsknings- og indvindingsvirksomhed for nye *rettighedshavere* vil således med den nævnte ændring af beskatningssystemet i højere grad afhænge af størrelsen af de fremtidige fund. En ophævelse af feltbeskatningen bevirker derfor – under forudsætning af et

givet beskatningsniveau – at risikoen i forbindelse med efterforsknings- og indvindingsvirksomhed på dansk område forøges.

Det skal understreges, at det ikke med den foreslåede feltbeskatning er regeringens hensigt at afskære den skattepligtige fra at få fradrag for samtlige afholdte udgifter. Som det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget vil regeringen overveje og analysere mulige løsninger for fradrag af tilbagestående underskud m.v. ved ophør af produktionen fra et felt.

A. P. Møller har anført, at feltbeskatning vil betyde, at kulbrinteskatten ikke vil kunne krediteres i udlandet, først og fremmest i USA.

Det er rigtigt, at der efter interne amerikanske regler ikke kan gives credit for kulbrinteskatten, bl.a. fordi der arbejdes med en feltbeskatning. Kulbrinteskatten vil i stedet blive betragtet som en omkostning i USA. Derimod må det forventes, at der ikke bør være de store vanskeligheder med at opnå credit for den ring-fencede selskabsskat. Den høje samlede beskatning af US-selskaber som nævnt i skrivelsen forudsætter, at der ikke opnås credit i USA, hverken for selskabsskat eller kulbrinteskate. I så tilfælde er det rigtigt, at den samlede beskatning vil blive på mellem 90 og 91 pct. som marginalskat. De 91 pct. kan dog kun komme på tale i en situation, hvor der ikke opnås kulbrinte-fradrag i Danmark. Gives der derimod credit for selskabsskatten, vil det samlede beskatningsniveau for et givet indkomstår blive væsentligt lavere end de 91 pct. Der henvises herved til besvarelsen af spørgsmål 77. Det er dog under alle omstændigheder vigtigt for at sikre efterforskning og indvinding på dansk område, at der gennem aftale ikke mindst med USA opnås credit for danske skatter i henhold til lovforslaget. Der er aftalt forhandlinger herom, der skal påbegyndes i juni 1982. Da Norge og England allerede har opnået sådanne aftaler, burde de danske forhandlinger kunne føre til et resultat væsentlig hurtigere end de nævnte 3–4 år, idet det dog må erkendes, at et positivt forhandlingsresultat selvsagt ikke beror på den ene part alene.

ad. 2. Overgangsreglerne

A. P. Møller er enig i reglerne i § 25, der indeholder regler for beregning af selskabsskat efter 31. december 1981.

Derimod tages der afstand fra, at kulbrinteskatten skal beregnes på grundlag af de nedskrevne værdier pr. 31. december 1981.

De nuværende bevillingshavere og deres partnere får i henhold til overgangsreglerne fradrag for samtlige udgifter afholdt før 1. januar 1982. Der gives dog kun fradrag for de udgifter, som samlet overstiger de indtægter, der er oppebåret indtil dette tidspunkt, og som ikke har været undergivet kulbrinteskatt. Dette fører til, at kulbrinteskatten foreslås beregnet med udgangspunkt i de nedskrevne værdier pr. 31. december 1981. Ud over den nedskrevne saldo pr. denne dato gives der fradrag for afholdte efterforskningsudgifter, som endnu ikke har kunnet fradrages, samt for ikke udnyttede underskud for perioden før 1. januar 1982. De nævnte underskud består dels af underskud, som efter de gældende regler i ligningslovens § 15 også vil være fradragsberettigede ved opgørelsen af beskatningsgrundlaget for selskabsskatten, dvs. underskud opstået i de sidste 5 år før 1. januar 1982, dels af underskud opstået før dette tidspunkt, som ikke har kunnet modregnes i anden indkomst. Efterforskningsudgifter og underskud kan fradrages over 2 år med halvdelen i hvert af årene 1982 og 1983. Den beløbsmæssige værdi af saldoen pr. 31. december 1981 samt de nævnte efterforskningsudgifter og underskud svarer til de af bevillingshaverne og deres partnere samlede afholdte udgifter (efterforskningsudgifter, investeringer samt driftsudgifter m.v.) før 1. januar 1982 med fradrag af indtægter oppebåret før samme dato.

Ved beregning af kulbrinteskatt ydes der de nuværende bevillingshavere kulbrintefradrag også for allerede foretagne investeringer. Fradraget beregnes på grundlag af de nedskrevne værdier pr. 31. december 1981. Der ydes kulbrintefradrag beregnet på dette grundlag i 10 år, og datoen den 31. december 1981 virker derved som et fiktivt anskaffelsestidspunkt for de aktiver, der ved lovens ikrafttrædelsestidspunkt er omfattet af kulbrinteproduktion.

Med overgangsreglen i § 26 er der tilstræbt ligestilling mellem bevillingshaverne og kommende rettighedshavere ved at give fradrag for samtlige afholdte »nettoudgifter« (samlede udgifter ÷ samlede indtægter) afholdt før lovens ikrafttræden samtidig med, at der beregnes kulbrintefradrag – ganske vist på den

nedskrevne værdi pr. 31. december 1981, der er lavere end de pågældende aktivers anskaffelsessum, men ved beregning af kulbrintefradrag i 10 år fra og med 1982, uanset at de pågældende aktiver er anskaffet og påbegyndt afskrevet før denne dato. Efter de foreslåede regler i § 16 gives kulbrintefradraget i forbindelse med anskaffelsen af et aktiv fra og med det indkomstår, hvori aktivet er påbegyndt afskrevet.

I forbindelse med den norske petroleumslovgivning blev der gennemført lignende overgangsregler. For så vidt angår afskrivninger på aktiver erhvervet før lovens ikrafttræden skulle afskrivningerne således ske med udgangspunkt i de nedskrevne værdier ved lovens ikrafttræden.

Med hensyn til frindtægt blev denne beregnet på grundlag af historiske anskaffelsessummer, men den 15-årige periode, hvori der ydes frindtægt, er afkortet med det antal år, hvori der er foretaget afskrivning på aktivet før lovens ikrafttræden.

ad 3. Udvidelse af den subjektive skattepligt

Som nævnt i lovforslagets bemærkninger vil en udvidelse af den subjektive skattepligt først kunne gennemføres over for de lande, som Danmark har indgået dobbeltbeskatningsaftale, med efter genforhandling af aftalerne. Tillægges Danmark beskatningsretten efter en genforhandling, vil det betyde, at skatten her til landet vil blive krediteret i skatten af beløbet i hjemlandet. En sådan ændret fordeling af beskatningsretten mellem Danmark og vedkommende fremmede stat vil derfor ikke føre til dobbeltbeskatning af virksomheder og disses ansatte, og der vil således i sådanne tilfælde ikke blive tale om nogen samlet merbeskatning af den udenlandske virksomhed, ekspert eller lønmodtager, der indtræder i de kortvarige engagementer på dansk sokkelområde, som omfattes af den udvidede skattepligt. Kommer den pågældende derimod fra et land, som Danmark ikke har dobbeltbeskatningsaftale med, vil den udvidede skattepligt umiddelbart kunne håndhæves. Der vil i så fald muligvis kunne blive tale om en beskatning her i landet, som ikke vil kunne krediteres i hjemlandet. Det gælder bl.a. de såkaldte skattelylande samt lande med en »normal« beskatning, men uden intern hjemmel for credit for i ud-

landet betalte skatter i lighed med den danske creditbestemmelse i ligningslovens § 33.

Det må i øvrigt tages i betragtning, at løn-niveauet generelt ligger højere i off-shore-sektoren end i erhvervslivet i øvrigt, og jeg mener derfor ikke, at der skulle være nogen anledning til at foretage lempelser i de gældende beskatningsregler for at tiltrække udenlandsk ekspertise. Det beskatningsniveau på 30 pct. af bruttobeløbet for lønindtægter på sokkelen, som foreslås for så vidt angår nye skattepligtige, finder jeg er i rimelig balance med beskatningen i øvrigt her i landet og i udlandet. I Norge og UK er sådanne lønmodtagere undergivet almindelig personbeskatning.

Hvad angår forslaget virkninger for beskatningen af skibe og borerigge under dansk flag, skal jeg henvise til min kommentar til Danmarks Rederiforenings henvendelse til udvalget vedrørende lovforslaget. Jeg skal herudover bemærke, at danske borerigge, der arbejder i en stat, som Danmark har dobbeltbeskatningsaftale med, kun vil blive undergivet sokkelstatsbeskatning i vedkommende stat, i den udstrækning aftalen med det pågældende land giver mulighed derfor. Dette vil som tidligere nævnt kræve en genforhandling af de indgåede aftaler. Jeg har tidligere givet udtryk for, at der – i hvert fald i første omgang – alene vil blive tale om genforhandling af ca. 10 af de mere end 50 dobbeltbeskatningsaftaler, som Danmark har indgået. Det drejer sig i første række om visse europæiske lande samt USA og Canada, som må antages at ville få interesser i arbejdet på dansk sokkelområde.

ad 4. Afviklingsomkostninger

Som nævnt i bemærkningerne til lovforslaget ønsker regeringen at overveje og analysere mulige løsninger, før endelig stilling tages til, hvorledes der skal forholdes skattemæssigt med hensyn til omkostninger, der afholdes i forbindelse med ophør af produktion fra et felt. Det er under alle omstændigheder regeringens hensigt at sikre fradrag ved indkomstopgørelsen for sådanne afviklingsomkostninger, og regeringen ønsker derfor alene at overveje *formen* og *tidspunktet* for de nævnte fradrag.

Som det også er anført i bemærkningerne til lovforslaget, er spørgsmålet om fradrag

for afviklingsomkostninger ligeledes genstand for nøje overvejelse både i Norge og Storbritannien, idet spørgsmålet ikke endnu har fundet en tilfredsstillende løsning i de to landes skattelovgivning. I Norge har et særligt udvalg behandlet spørgsmålet. Udvalget har i sin betænkning undersøgt følgende mulige løsninger:

- 1) der kan hensættes skattefrit til en fond med henblik på afholdelse af udgifterne (en slags øremærket investeringsfond),
- 2) udgifterne fradrages ved afholdelse i indkomst fra andre felter,
- 3) der gives adgang til tilbageføring af under-skud ved feltets lukning,
- 4) der gives tilskud fra staten ved feltets lukning med en procent af afviklingsomkostningerne svarende til den gennemsnitlige skat, der er betalt i feltets levetid.

Udvalget kan ikke anbefale en løsning som skitseret under 1), især ikke, såfremt ordningen måtte indebære skattefri hensættelser allerede fra tidspunktet for produktionens påbegyndelse fra feltet, bl.a. fordi det på dette tidlige tidspunkt ikke er muligt at danne et rimeligt sikkert skøn over afviklingsomkostningernes størrelse. Endvidere kan der også herske usikkerhed om, i hvilket omfang nedtagning af produktionsanlæg m.v. skal finde sted ved produktionens ophør, bl.a. i situationer, hvor staten helt eller delvis overtager anlæggene.

Lignende overvejelser har medført, at også regeringen må have betænkeligheder ved at tillade hensættelser til afvikling allerede fra tidspunktet for produktionens start fra et felt. Det er regeringens opfattelse, at det for de skattepligtige indebærer for store skattemæssige fordele at tillade fradrag påbegyndt for disse omkostninger ved indkomstopgørelsen adskillige år før, at de afholdes, og på et tidspunkt, hvor der kan herske usikkerhed om, i hvilket omfang de pågældende udgifter vil blive afholdt.

Spørgsmålet er fortsat under overvejelse i skattedepartementet, og det er hensigten at nå til en afklaring, inden forhandlinger indledes om ændring af de af Danmark indgåede dobbeltbeskatningsaftaler i forbindelse med vedtagelsen af kulbrinteskatteloven. Det skal i denne forbindelse bemærkes, at der som nævnt er aftalt en forhandling mellem

de danske og de amerikanske skattemyndigheder i juni 1982.

ad 5. Normpris

Der er i lovforslagets bemærkninger side 20 til 21 gjort rede for baggrunden for forslaget om indførelse af et normprissystem. Efter forslaget beror det på ministerens nærmere vurdering, i hvilket omfang der i givet fald skal indføres normpriser. Normprissystemet må antages at være langt mere virksomt og lettere at arbejde med end det regelsæt, der i dag findes i selskabsskattelovens § 12. Dels fordi anvendelsen ikke er afhængig af, om handelspartnerne er koncernforbundne, og hvis dette er tilfældet, om samhandelen mellem selskaberne er underlagt andre vilkår end sædvanligt mellem uafhængige foretagender. Dels fordi ligningsmyndighederne ikke ud fra egne undersøgelser skal afgøre, hvor stor en indkomstoverførsel mellem handelspartnerne de koncernbetingede særlige vilkår har bevirket.

Selve normprisfastsættelsen foretages som nævnt i bemærkningerne ud fra en række særlige forudsætninger med hensyn til kontraktvilkår m.v. Normprisen vil ud fra disse forudsætninger ved ligningen kunne justeres, i det omfang den konkrete leverance afviger fra de forudsætninger, der er lagt til grund ved fastsættelsen af normprisen med hensyn til kvalitet, leveringssted, leveringsbestingelser og betalingsvilkår.

Det skal bemærkes, at det ikke er tanken, at der skal fastsættes normpriser for gas.

ad 6. »Ring-fence« ved beregning af selskabsskat

Reglerne om ring-fence tager sigte på at sikre beskatningen af indkomst ved kulbrinteindvinding i Danmark. Uden ring-fence-regler ville f. eks. selskaber, der driver underskudsgivende virksomhed i udlandet, kunne overføre underskuddet til fradrag i dansk kulbrinteindkomst. Dette forekommer ikke rimeligt, når man tager i betragtning, at såfremt den i udlandet underskudsgivende virksomhed senere skulle ændre sig til overskudsgivende, vil dette overskud blive beskattet i udlandet og ikke i Danmark. Reglerne om ring-fence må også ses på baggrund af, at regeringen finder det vigtigt, at det offentlige på et tidligt tidspunkt opnår en rime-

lig andel af indtægterne ved kulbrinteindvinding i Danmark. Der er tale om ekstraordinært store fortjenester ved salg af råstoffer tilhørende det danske samfund.

Reglerne om ring-fence vil for så vidt angår de nuværende olieproducerende selskaber alene få betydning for A. P. Møller-selskaberne, idet de filialer af Shell, Chevron og Texaco, der driver indvindingsvirksomhed, ikke driver anden virksomhed her i landet.

Eventuelle nye rettighedshavere og andre skattepligtige, der opnår indkomst omfattet af § 4, herunder DONG, og som tillige driver anden form for virksomhed her i landet, vil i relation til ring-fence blive stillet på samme måde som A. P. Møller-selskaberne.

Med hensyn til beskatningen af DONG skal bemærkes, at DONGs indtægter fra olierørledningen, der vil blive anlagt fra sydvestområdet i den danske del af Nordsøen til Fredericia, vil blive omfattet af kulbrintebeskatningen i medfør af lovforslagets § 4, stk. 1, nr. 2, og således også af ring-fence-bestemmelserne.

Det bemærkes, at reglerne om ring-fence er »envejsrettede«, således at efterforskningsudgifter, der afholdes, før produktion af kulbrinter iværksættes, samt underskud i forbindelse med kulbrinteindvinding vil kunne overføres som fradrag i overskud ved anden virksomhed i forbindelse med beregning af selskabsskatten.

Endvidere kan henlagte investeringsfondsmidler vedrørende indkomst, der ikke er omfattet af loven, anvendes til forlods afskrivning på aktiver, der anvendes i forbindelse med kulbrinteindvinding.

ad 9. Optrækning af kulbrinteskattens foreløbige skat

Det vil blive foreslået, at kulbrinteskatten skal betales med foreløbige beløb i to rater, som forfalder til betaling den 1. oktober i indkomståret og den 1. juni i året efter indkomståret. Disse regler, som vil blive medtaget i det lovforslag om ansættelse og opkrævning m.v. af kulbrinteskattens, som er omtalt i lovforslagets bemærkninger, svarer i princip til de norske regler om »terminsskat«. En ordning med foreløbig skattebetaling af kulbrinteskatten tilsigter, at statens andel af kulbrinteindtægterne i form af kulbrinteskattens i højere grad kommer til at indgå til staten i

takt med, at disse fortjenester opnås. Den almindelige afregning af selskabsskat betyder i realiteten en væsentlig rentefri udskydelse af skattebetalingen i forhold til indtjenings-tidspunktet for selskaberne, og jeg anser det under hensyn til ekstraordinære fortjenester, som kulbrinteskatten tager sigte på, ikke for rimeligt, at en sådan kredit indrømmes også for så vidt angår kulbrinteskatten.

Der er ikke ved de nuværende produktionssteder i Nordsøen opbygget lagerkapacitet. Bl.a. af denne grund må det forventes, at de producerede kulbrinter vil blive afhændet i nogenlunde samme takt, som produktionen forløber. Den del af den foreløbige kulbrin-

teskat, som forfalder til betaling den 1. oktober, skal så vidt muligt svare til halvdelen af det samlede indkomstårs kulbrinteskat. På denne baggrund mener jeg ikke, at der kan være tale om, at det foreslåede system vil indebære, at der betales skat af en indtægt, som endnu ikke er opnået. Det skal tilføjes, at terminen 1. oktober også er gældende for 1. rate af den norske »terminsskat«. Der er således tale om afregningsvilkår for kulbrinteskat, som er olieselskaberne bekendt. Nogenlunde tilsvarende regler kendes også i Storbritannien. Jeg kan henvise til det i bemærkningerne anførte herom.

MOGENS LYKKETOFT

A. P. MØLLER

Bilag III*København, den 11. marts 1982*

Til medlemmerne af
folketingets skatte- og afgiftsudvalg
Christiansborg
1218 København K

Forslag til lov om kulbrinteskate

Ministeren for skatter og afgifter har i skrivelser af 24. februar, 25. februar og 3. marts 1982 kommenteret vort brev af 4. februar 1982 til udvalgets medlemmer.

Der er intet i ministerens stillingtagen til de af os fremførte bemærkninger vedrørende lovforslaget, som afsvækker rigtigheden af de synspunkter, vi fremførte i vort brev af 4. februar, hvis indhold vi derfor fortsat fuldt ud kan henholde os til.

Det fremgår endvidere af ministerens redegørelse, at han ikke er indstillet på at tage noget hensyn til de af os fremførte saglige argumenter, ud over mindre betydningsfulde ændringer i lovforslagets § 17, stk. 4, (kompetencen for godkendelse af kulbrinteafdrag flyttes fra ligningsrådet til ministeren) og § 20 (retten til fradrag af selskabsskatter ændres fra betalte skatter i til beregnede skatter for det pågældende år).

Nogle af ministerens betragtninger giver imidlertid anledning til en supplerende kommentar fra vor side:

1) Feltbegrænsningen

Ministerens skrivelse indeholder reelt set ingen anden begrundelse for denne urimelige opsplitning af beskatningsgrundlaget, end at »statens samlede andel . . . bliver større end uden feltbeskatning via en fremrykket skattebetaling«.

Dette er ubestrideligt rigtigt og understreger vægten af det af os anførte, hvorefter feltbegrænsningen har det ene formål og den ene virkning at indføre skat af en på et kunstigt og forvredent grundlag beregnet »indkomst«, hvor ingen indkomst er.

Der er i øvrigt intet i ministerens bemærkninger, som ændrer vort standpunkt om, at

den foreslåede feltbeskatning juridisk er i klar strid med vor koncession og rettigheder.

Ministeren understreger i sin skrivelse af 24. februar, side 6, afsnit 2:

»at det ikke med den foreslåede feltbeskatning er regeringens hensigt at afskære den skattepligtige fra at få fradrag for samtlige afholdte udgifter. Som det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget, vil regeringen overveje og analysere mulige løsninger for fradrag af tilbagestående underskud m.v. ved ophør af produktionen fra et felt«.

Den lov, der nu foreslås gennemført, må tilsigtes åbenbart i en årrække at blive grundlaget for beskatning af kulbrinteforekomster i Nordsøen og dermed for både nuværende og fremtidige bevillingshaveres beregninger af rentabiliteten af påtænkte investeringer. Det må derfor være et rimeligt krav, at lovforslaget klart tager stilling til det i citatet omhandlede spørgsmål, som er af fundamental betydning – ikke alene for os og vore partnere, men for alle andre selskaber, der skal træffe beslutning om at arbejde i Nordsøen.

Ministerens kortfattede bemærkninger til det for navnlig amerikanske selskaber – herunder ikke alene for de nuværende deltagere i Dansk Undergrunds Consortium, men lige så fuldt for fremtidige ansøgere – helt afgørende spørgsmål, om de nu foreslåede skatter har karakter af indkomstskat, som vil kunne krediteres i skatter i USA, indeholder en erkendelse af, at hverken den foreslåede selskabsskat eller kulbrinteskate kan forventes accepteret i USA som skat, og at marginalskatten følgelig for amerikanske selskaber bliver mellem 90 og 91 pct. Dette understreger rigtigheden af det af os herom anførte og giver samtidig anledning til den bemærkning, at for selskabsskatten beror den manglende

»credibility« på to forhold, dels på ring fence-begrænsningen, som ministeren anerkender kun sigter på og rammer A. P. Møller, og dels på det efter danske forhold under alle omstændigheder helt overflødige normprissy-stem.

Ministeren hævder, at der »ikke bør være de store vanskeligheder med at opnå credit for den ring-fencede selskabsskat – hvilket i bedste fald er et åbent spørgsmål, og da i hvert fald kun som led i en ny dobbeltbeskatningsoverenskomst, som det under alle omstændigheder vil tage flere år at få gennemført.

Man kan i øvrigt undres over, at man overhovedet kan tænke sig at byde amerikanske selskaber, som i tillid til en aftale med den danske stat har arbejdet her i årevis, en sådan behandling.

2) Overgangsregler

Ministeren anfører i sin skrivelse af 24. februar (side 8, afsnit 3) og også i bemærkningerne til lovforslaget side 30, at der ved overgangsbestemmelserne så vidt muligt er tilstræbt en skattemæssig ligestilling mellem de nuværende rettighedsindehavere og kommende rettighedsindehavere.

Lovforslaget i dets nuværende udformning giver ikke en sådan ligestilling, som ministeren siger at tilstræbe.

På flere punkter stilles de nuværende rettighedshavere ringere i forhold til kulbrinteskatten end kommende rettighedshavere.

Dette gælder særligt:

- a) Bevillingshaverne får ikke adgang til kulbrintefradrag med udgangspunkt i de oprindelige kostpriser, men kun i de nedskrevne værdier.
- b) Bevillingshaverne får ikke adgang til kulbrintefradrag for efterforskningsudgifter, afholdt før produktion blev iværksat.

Kulbrinteskatten er ikke alene en helt ny og ukendt særskat med en ekstraordinært høj skatteprocent, men også en skat opbygget på et helt nyt og særligt grundlag. Den indeholder dog regler, der søger at tage hensyn til de ekstraordinære risikomomenter og andre særlige forhold, der er forbundet med netop denne form for virksomhed. Men disse hensyn tager man kun over for fremtidige rettighedshavere, ikke over for de nuværende, der igennem en årrække har afholdt enorme in-

vesteringer og taget den hermed forbundne meget store risiko. Et absolut minimum måtte da anstændigvis være, at de nuværende rettighedshavere ikke stilledes dårligere end nye, altså at man fik den ligestilling, regeringen påstår at tilstræbe.

A. P. Møller ville aldrig have påtaget sig denne opgave, hvis en lovgivning af denne karakter havde været gældende.

Hvis man – rent teoretisk – forestiller sig, at A. P. Møller ville være gået ind deri, er det selvsagt ikke muligt at bedømme, hvorledes forholdene ville have udviklet sig for de nuværende bevillingshavere, hvis en kulbrinteskat havde været gældende på det tidspunkt, hvor investeringerne blev afholdt, og på det tidspunkt, hvor bevillingshaverne traf deres beslutninger dels om tilrettelæggelsen af afskrivninger over for den normale selskabsskat, dels om tilrettelæggelsen af finansieringen af aktiviteten. Rederiselskaberne valgte således at stille den fornødne kapital rentefrit til rådighed for ikke at belaste aktiviteten med meget betydelige regnskabsmæssige underskud og valgte til gengæld over for den normale selskabsskat at foretage afskrivninger på produktions- og efterforskningsudgifter. Disse beslutninger ville selvsagt have været ganske anderledes, hvis en kulbrinteskat havde været i kraft på det pågældende tidspunkt.

Igennem anvendelsen af de skattemæssigt nedskrevne værdier som udgangspunkt straffes de nuværende bevillingshavere derfor på urimelig vis i forhold til fremtidige.

Nye rettighedshavere vil få en adgang til at tilrettelægge deres forhold således, at de vil kunne få fuldt udbytte af deres fradrags- og afskrivningsmuligheder, som er et nødvendigt led i enhver kulbrintebeskatning. Denne adgang fratages de nuværende rettighedshavere, der hverken får kulbrintefradrag for de ovenfor nævnte poster eller har haft grund til at tilrettelægge deres finansiering således, at de vil kunne benytte fradragsmulighederne over for kulbrinteskatten på samme måde som de fremtidige rettighedshavere.

En ligestilling på dette område imellem de nuværende bevillingshavere og fremtidige rettighedshavere kunne delvis opnås enten som nævnt i vort brev af 4. februar (side 6) ved et procentuelt tillæg til den nedskrevne værdi eller ved en ændring til § 26, således at bevillingshaverne (a) som udgangspunkt for

fradragene i kulbrinteindkomsten kan anvende de oprindelige kostpriser for produktions- og efterforskningsinvesteringer og herudover (b) får ret til kulbrintefradrag for efterforskningsudgifter, afholdt inden produktion blev iværksat, på samme måde som nye rettighedsindehavere får det (jfr. § 7 smh. med § 16, stk. 2).

3) Forslagets § 1

Udvidelse af den subjektive skattepligt

Herom ønsker vi blot at henvise til Danmarks Rederiforenings brev af 8. marts, som vi fuldt ud kan tiltræde. Det er for os uforståeligt, at Danmark med meget betydelige interesser i international skibsfart og efterforskningsvirksomhed sammenholdt med den meget beskedne tilsvarende udenlandske aktivitet på dansk sokkelområde skal være blandt initiativtagerne til og foregangsland for et regelsæt, der indfører sokkelstatsbeskatning i stedet for flagstatsbeskatning som hidtil gældende.

4) Nye investeringer

Ministeren uddyber i sit brev af 3. marts 1982 lovforslagets bemærkninger til § 17, stk. 4, om muligheden for kulbrintefradrag for investeringer foretaget på et tidspunkt, hvor begrænsningsreglen i § 17 er blevet virksom. Vi henstiller på ny, at lovforslagets § 17 ændres, således at der er klar ret til kulbrintefradrag – og ikke alene en bemyndigelse for ministeren – i forbindelse med investeringer, som myndighederne pålægger rettighedshaveren at afholde, og i forbindelse med investeringer, der afholdes direkte med henblik på forøgelse af produktiviteten og den samlede

udnyttelsesgrad for et felt. Insisterer man for disse sidste investeringer på en begrænsning, burde den udformes således, at der kun blev ydet kulbrintefradrag, hvis de nye investeringer var mindst 10 pct. af den oprindelige investering i feltet, og at en adgang til kulbrintefradrag for mindre investeringer var betinget af samtykke fra ministeren for skatter og afgifter.

5) Afviklingsomkostninger

Vi forstår ministerens udtalelser herom således, at det under alle omstændigheder er regeringens hensigt at sikre fradrag for afviklingsomkostninger.

Problemet må imidlertid nødvendigvis løses i forbindelse med en gennemførelse af lovforslaget og vil ikke kunne udskydes til senere stillingtagen, også fordi løsningen vil påvirke selskabernes skatteansættelse allerede for 1982.

Dette er også erkendt i ministerens svar, hvori det anføres, at det er hensigten at gennemføre en afklaring inden den aftalte forhandling med de amerikanske skattemyndigheder i juni 1982. Vi forstår dette som et tilsagn om, at problemet vil blive løst gennem indføjelse af regler herom i det nu foreliggende lovforslag.

Bevillingshaverne ønsker afsluttende at understrege, at gennemførelse af en lovgivning som foreslået er imod forudsætningerne for deres virke og på afgørende punkter direkte i strid med deres koncessionsmæssige rettigheder og den forståelse, der har været. Det ville også være i strid med enhver rimelig hensyntagen til den betydelige byrde og risiko, bevillingshaverne og deres partnere igennem årene har påtaget sig.

Med venlig hilsen

A. P. Møller

Bilag IV

SKATTEDEPARTEMENTET

Den 18. marts 1982

Notat om ændrede provenuskøn vedrørende kulbrinteskatten

1. I bemærkningerne til lovforslaget er det skønmæssigt anslået, at kulbrinteskatten vil indbringe ca. 450 mill. kr. for indkomståret 1982 og ca. 1.000 mill. kr. for indkomståret 1983. De anførte skøn er baseret på skøn udarbejdet af energistyrelsen pr. 25. november 1981 dels over den forventede produktion af olie i de to år, dels over de forventede investeringer, efterforskningsudgifter samt driftsudgifter. Provenuskønnene tager udgangspunkt i en oliepris på 274 kr. for en tønde olie i 1981 svarende til ca. 1.725 kr. pr. m³. Det er herefter forudsat, at olieprisen i

gennemsnit stiger med ca. 2 pct. fra 1981 til 1982 og med ca. 7,5 pct. fra 1982 til 1983. Dette medfører en gennemsnitlig oliepris på ca. 1.760 kr. pr. m³ i 1982 og ca. 1.895 kr. pr. m³ i 1983.

2. Energistyrelsen har pr. 1. marts 1982 revideret sine skøn fra 25. november 1981 over den forventede produktion af olie i 1982 og 1983. De nye skøn ligger noget lavere end de tidligere skøn for 1982 og 1983, jfr. nedenstående oversigt.

Olieproduktion i 1982 og 1983

	1982 mill. m ³	1983 mill. m ³
Energistyrelsens skøn af:		
25. november 1981	1,87	2,50
1. marts 1982	1,71	2,35

3. I det følgende er der udarbejdet skøn over provenuet af kulbrinteskatten for indkomstårene 1982 og 1983 på grundlag af energistyrelsens nye produktionsskøn. Ved skønnene er der taget hensyn til de fremsatte ændringsforslag til lovforslaget vedrørende det forholdsmæssige nedslag i kulbrinteskatten for 1982 samt de ændrede fradragsregler for selskabsskatten. Endvidere er der ved skønnene taget hensyn til, at royalty fradrages ved indkomstopgørelsen for produktionsåret og ikke betalingsåret. Endelig er der udarbejdet skøn under to prisforudsætninger. For det første er der udarbejdet skøn på grundlag af samme forudsætninger om prisen på olie, som ligger til grund for skønne-

ne i bemærkningerne til lovforslaget, jfr. ovenfor under punkt 1. For det andet er der som et rent regneeksempel udarbejdet skøn under den forudsætning, at den nuværende pris for Nordsø-olien på 31 dollars pr. tønde samt dagskursen for US dollar på knap 8 kr. (7,95 kr.) holder sig uændret i 1982 og 1983. I sidstnævnte tilfælde forudsættes således en uændret oliepris på 1.550 kr. pr. m³ i både 1982 og 1983. I øvrigt er der lagt samme forudsætninger til grund vedrørende investeringer, efterforskningsudgifter samt driftsudgifter for årene 1982 og 1983 som ved udarbejdelsen af skønnene i bemærkningerne til lovforslaget.

Skøn over provenu af kulbrinteskatten for indkomstårene 1982 og 1983

1982		1983	
Lovforslagets prisforudsætn. mill. kr.	Ændrede prisforudsætn. mill. kr.	Lovforslagets prisforudsætn. mill. kr.	Ændrede prisforudsætn. mill. kr.
ca. 200	0	ca. 800	ca. 400

Det er vanskeligt at vurdere, hvorledes olieprisen vil udvikle sig gennem de næste to år. Det skal dog bemærkes, at uændrede forholdsvise lave oliepriser gennem de næste par år vil have en gavnlig effekt på samfundsøkonomien gennem de positive virkninger for betalingsbalancen. Denne positive virkning må veje tungt på »plussiden« og mere end opveje den negative virkning af forholdsvise lave oliepriser for statens provenu af kulbrinteskatten.

4. Som nævnt ovenfor er der ikke foretaget

ændringer i skønnene over investeringsudgifter, efterforskningsudgifter samt driftsudgifter for årene 1982 og 1983. Energistyrelsen har meddelt, at man vil udarbejde nye skøn vedrørende omkostningssiden, så snart de indledte drøftelser mellem energiministeriet og DUC om bl.a. de fremtidige arbejdsprogrammer er tilendebragt. Det skal i denne forbindelse bemærkes, at en forøgelse af det forudsatte niveau for DUCs efterforskningsaktivitet vil kunne påvirke de anførte provenuskøn væsentligt i nedadgående retning.